БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 199 (690)
9 ОКТЯБРЬ
СЕШАНБА
1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Октябрь ойида давлатга камида 250 минг тонна пахта топшириш — областимиз пахтакорларининг ватанпарварлик бурчи.

Машинада пахта териш планини сўзсиз бажарайлик

Областимиз пахтакорлари бу йил мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан ўз зиммаларига янги социалистик мажбурият олдилар. Бу юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши асосан октябрь ойида ҳал этилади. Октябрда область давлатга камида 250 минг тонна пахта териб топширипи керак. Бу — озмунча рақам эмас, албатта. Поёнсиз пахта далаларида товланиб турган «оқ олтин»имизни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва октябрь ойи топшириғини бажариш учун қаҳрамонона меҳнат қилаётган теримчилар армияси қаторида юқори унум билан ишлайдиган кўпсонли терим машиналарини ишга солиш пайти келди.

Ҳозирги вақтда кўсакларнинг ёппасига етилиб, бир текис очилганлиги пахта териш машиналаридан тўла ва унумли фойдаланиш имконини беради. Йиғим-теримнинг энг қизғин палласида терим суръатини оширадиган бирдан-бир куч машинадир.

Ўз иш техникасини мукаммал эгаллаган илғор механик-ҳайдовчиларимиз ўтган йили пахта йиғим-терими вақтида фидокорона меҳнат қилиб, бутун республикамизга танилдилар, йиғим-терим ишларини энг қисқа муддатда, уюшқоқлик билан ўтказишга муносиб ҳисса қўшдилар, пахта териш машиналарининг афзалликларини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатдилар. Октябрь районидаги Пахта МТСи ўзи хизмат қилаётган колхозларда терим машиналаридан кенг фойдаланишни яхши йўлга қўйганлиги туфайли ўтган йили пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарди. Теримда ишлатилган 52 машинанинг ҳар бири ўрта ҳисобда 37 тоннадан пахта терди. МТСнинг Б. Узаиров, Н. Киселев, П. Дарвишев ва Н. Железняков сингари моҳир механизаторлари ўз агрегатлари билан 70-80 тоннадан пахта тердилар.

Пахта МТСи зонасидаги Киров номли колхоз ҳар йилгидек бу йил ҳам машинада пахта теришни яхши уюштирди. Колхоз правлениеси пландаги 500 гектар ўрнига 630 гектар ердаги ғўзани ўз вақтида дорилаб, 18 сентябрдаёқ машина билан пахта теришни ёппасига бошлаб юборди. Шу кунларда Киров номли колхозда ҳар куни машинада йиллик планнинг камида 1,25 проценти миқдорида пахта терилмоқда. Механик-ҳайдовчилардан Железняков, Узаиров ва Охунова ўртоқлар кунига 3,5-4 тоннадан пахта териб топширмоқдалар. Колхоз аъзолари бу йил ялпи ҳосилнинг ярмисини машина билан териб олишга қарор қилганлар.

Бироқ, очиқ эътироф қилиш керакки, терим машиналаридан тўла ва унумли фойдаланиш ҳақидаги бой тажрибалар бу йилги мавсумда кенг қўлланилмаётир. Машина билан кўп пахта теришда республикамизда донг чиқарган Пахта МТСи ҳам илгариги шуҳратини йўқотиб қўймоқда. МТС зонасидаги Сталин номли, Молотов номли, Хрушчев номли ва Маленков номли колхозларда ҳар хил сабаблар билан терим машиналари ишлатилмаётир. Айрим колхоз раҳбарлари пахтаси машинада териш учун ажратилган далаларда пахтани қўл билан теришга йўл қўймоқдалар. Афсуски, бу фактлар район партия комитетининг секретари Жданов, район ижроия комитетининг раиси Қодиров ўртоқларни сира ташвишга солмаётир.

Областнинг бошқа районларида пахта териш машиналаридан фойдаланиш бундан ҳам ёмон аҳволда. Оржоникидзе районида тайёрланган 22 та машина, Бекобод 1-МТСидаги 56 та машина ва Юқори Чирчиқ 1-МТСидаги 40 та машина ҳалигача пахта теришга қўйилмаган. Бу МТСларнинг директорлари Абдурашидов, Икромов ва Қосимов ўртоқлар терим машиналаридан фойдаланишга ўтакетган даражада масъулиятсизлик билан қарамоқдалар.

Пахтачилик совхозларининг асосий қисми бизнинг областда жойлашган. Бу совхозлар бутун пахта майдонининг қарийб ярмисидаги ҳосилни машиналар ёрдами билан териб олишлари керак. Бироқ, совхоз раҳбарлари пахта териш машиналарининг ўсиб бораётган ролига, бутун ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олишдаги ва социалистик мажбуриятни бажаришдаги зўр аҳамиятига етарли баҳо бермаётирлар. Айниқса Далварзин ва Боёвут группасидаги совхозлар пахта теримида техникадан жуда қониқарсиз фойдаланмоқдалар. Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги (министр ўртоқ Бухаров) эса машинада пахта териш планини барбод этаётган совхоз раҳбарларидан терим машиналарини тўла ишга солишни қаттиқ талаб қилмаётир ва аҳволни тузатиш учун конкерт чора кўрмаётир.

Тошкент области республикада энг катта машина паркига эга. Бу йил колхоз ва совхоз далаларида 1750 та пахта териш машинаси ишлаши ва 100 минг тонна пахта териб бериши керак. Мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши ва йиғим-теримнинг қисқа муддатда уюшқоқлик билан ўтказилиши ана шу машиналардан тўла ва унумли фойдаланишимизга боғлиқдир. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, МТС ва совхоз директорлари, колхоз правлениеларининг вазифаси — яқин кунлар ичида паркда қолган барча пахта териш машиналарини ремонт қилиб, тайёрлаб тўла ишга солиб юборишдан, машинада пахта териш планининг барча колхозлар ва совхозларда сўзсиз бажарилишини таъминлашдан иборатдир.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюроси «Правда» газетасида босилган «Пахта теримида техникадан кенг фойдаланилсин» сарлавҳали мақолани муҳокама қилиб, кўпгина партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, МТС, колхоз ва совхоз раҳбарларининг пахта ҳосилини тезроқ териб олиш ишида техникадан фойдаланишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаётганликларини қаттиқ қоралади ва теримни жадаллаштириб юбориш учун машиналарга кенг йўл очиб беришни талаб қилди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг бу қарорини тўла-тўкис амалга ошириш учун ҳамма тадбирларни кўриш керак. Даставвал пахта териш машиналари ишини тўғри ташкил этиш, уларнинг юқори унум билан ишлашларини таъминлаш ва пахта теримида нобудгарчиликка йўл қўймаслик керак. Терим машиналаридан фойдаланишга нотўғри ва масъулиятсиз муносабатда бўлаётган кишиларга нисбатан шафқатсиз кураш олиб бориш лозим.

Пахта теримида механик-ҳайдовчиларнинг роли ниҳоятда каттадир. Шу сабабли механизаторларга ғамхўрликни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириш, уларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароитни яратиб бериш керак. Ҳар бир механизатор ҳосилнинг тақдири учун жавобгар эканлигини чуқур ҳис қилиши, ўзининг мамлакат олдидаги ватанпарварлик бурчини садоқат билан бажариши ва мавсумда 80-100 тоннадан пахта териб бериш учун астойдил курашиши керак.

Пахта териш машиналаридан фойдаланишда айрим район, колхоз, совхоз ва МТС раҳбарлари томонидан йўл қўйилган жиддий хато ва камчиликларни тезда тугатиб, ғанимат кунларни қўлдан бой бермасдан пахта териш машиналарининг ҳаммасини тўла ишга солиб юборайлик. Барча колхоз ва совхозларда машинада пахта териш планини сўзсиз бажариш учун астойдил курашайлик!

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганинга Буюк Британия бош министри А. Идендан мактуб

СССР Министрлар Совети Раиси — Н. А. Булганин номига Буюк Британия бош министри А. Иден томонидан юборилган қуйидаги мактуб олинди.

БУЛГАНИН жанобларига мактуб

1956 йил 4 октябрь.

Менинг хотиним ва мен Большой театр балетининг кеча кечқурун кўрсатган биринчи спектакли «Ромео ва Жульетта» спектаклини кўриб, жуда зўр мамнун бўлдик. Артистлар зўр тантана билан кутиб олиндилар. Биз ҳам Сизнинг бу жуда яхши труппани Лондонга юборганлигингиз учун Сиздан ғоят миннатдор бўлдик.

Антони ИДЕН.

Қозоғистон КП Кокчетов область комитети ва область ижроия комитетига

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Кокчетов область колхозлари ва совхозларининг қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш йўли билан экин майдонларини кенгайтириш, дон етиштиришни анча кўпайтириш соҳасида катта муваффақиятларга эришганликларини мамнуният билан қайд қиладилар.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Кокчетов областининг колхозчиларини, МТС ва совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия ва совет ходимларини ва барча меҳнаткашларини, шунингдек Кокчетов областининг совхозлари, МТС ва колхозларида ҳосил ўрим-йиғими ва ғалла топширишда қатнашган бошқа шаҳар ҳамда областларнинг ёшлари, студентлари, механизаторлари ва ишчиларини давлатга 165 миллион пуд ғалла топшириш ва сотиш юзасидан Омск ва Шимолий Қозоғистон областлари ғаллакорлари билан бўлаётган социалистик мусобақада олинган мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилганлиги билан табриклайдилар.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Кокчетов областининг колхозчилари, МТС ва совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия ва совет ходимлари ҳамда областнинг барча меҳнаткашлари келгуси йилда ҳосил етиштириш соҳасидаги ишларни муваффақиятли бажариш учун ҳам бутун кучларини сарф қиладилар ва КПСС XX съездининг қарорларини амалга ошириш йўлида бундан буён ҳам зўр ғайрат ва сабот билан ишлайдилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

КПСС Новосибирск область комитетига ва область ижроя комитетига

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Новосибирск область қишлоқ хўжалик ходимларини дон етиштиришни кўпайтириш соҳасида катта ишлар қилганликларини мамнуният билан қайд қиладилар.

Область колхозлари ва совхозлари қисқа муддат ичида бир миллион гектардан кўпроқ қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирдилар, дон экинлари экиладиган майдонни анча кенгайтирдилар, бу йил яхши ҳосил етиштириб, давлатга 100 миллион пуд ғалла топширдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Новосибирск области колхозчиларини, МТС ва совхоз ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия ва совет ходимларини ҳамда барча меҳнаткашларини эришилган муваффақиятлар билан қутлайдилар ва улар КПСС XX съездининг қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин равишда юксалтириш соҳасида қўйган вазифаларини амалга ошириш устида бундан буён ҳам хормай-толмай ишлайдилар деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА ВЕНГРИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

МОСКВА, 6 октябрь. (ТАСС). 6 октябрда КПСС Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари А. И. Микоян ва М. А. Суслов Венгрия Меҳнаткашлар партияси Марказий комитетининг биринчи секретари ўртоқ Э. Гере, ВМП Марказий комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Я. Кадар ва И. Хидаш ўртоқлар билан ва ВМП Марказий комитетининг аъзоси ўртоқ З. Санто билан суҳбат қилдилар.

Суҳбат ҳар иккала қардош партия ўртасида самимий дўстлик ҳамда тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

А. И. МИКОЯН ГРЕЦИЯ ПАРЛАМЕНТИНИНГ ДЕПУТАТИ П. ГАРУФАЛИАСНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи Ўринбосари А. И. Микоян 6 октябрда Греция ҳукуматининг ҳозир Москвада турган фавқулодда Вакили, Греция парламентининг депутати П. Гаруфалиасни қабул қилди.

Грециянинг СССРдаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Д. Контумас, Греция элчихонасининг маслаҳатчиси Химариос ва Грециянинг Болгариядаги миссиясининг секретари Роканас П. Гаруфалиас жанобларига ҳамроҳ бўлиб келдилар.

Қабул маросимида СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари А. А. Громико, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси И. К. Замчевский, СССР Ташқи ишлар министрлиги 5-Европа бўлимининг маслаҳатчиси Н. А. Сальнов ҳозир бўлдилар.

Қабул вақтида ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган иқтисодий ва сиёсий масалалар ҳақида суҳбат қилинди.

Шу куни А. И. Микоян П. Гаруфалиас жаноблари шарафига зиёфат берди. Зиёфатда юқорида номлари айтилган кишилардан ташқари СССР Савдо министри Д. В. Павлов, СССР Олий Советининг депутатлари К. А. Губин ва Г. И. Воронов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Протокол бўлими мудирининг ўринбосари Б. Г. Лопатенко ҳозир бўлдилар.

Қабул маросими ва зиёфат самимий ва дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

Мирзачўлда полиз экинларидан юқори ҳосил олинди

СИРДАРЁ. (ЎзТАГ). Бу йил Мирзачўл ерларида жойлашган хўжаликлар полиз экинлари майдонини 1600 гектарга кенгайтирдилар. Ҳамма жойда қовун ва тарвуздан юқори ҳосил етиштирилди. Бунга шўр ерларда қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришда илғор агротехниканинг қўлланилиши туфайли эришилди. Бу ерда ер ости сувларини қочириш учун экишдан олдин ҳар икки ярим метр оралатиб чуқурчалар қазилди. Бу чуқурчалар экинни суғориш вақтида сувдан фойдаланиш имкониятини берди.

Полиз экинларини шу тарзда етиштириш тартиби планда белгилангандан ҳам кўпроқ ҳосил олишни таъминлади. Масалан, Сирдарё районидаги «XVIII партконференция» колхозида ҳар гектар ердан деярли 300 центнердан қовун ва тарвуз олинди.

Мирзачўлдаги қишлоқ хўжалик артелларида етиштирилган полиз экинларининг умумий ҳосили ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўп бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯСИ СЪЕЗДИНИНГ ДЕЛЕГАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Республика интеллигентларининг съезди 11 октябрьда эрталаб соат 10 да Свердлов номли концерт залида (Правда Востока кўчаси, 10-уй) очилади.

Съезд делегатлари 9 октябрда эрталаб соат 10 дан 20 гача, 10 октябрда эрталаб соат 10 дан 23 гача Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармони

Тошкент областидаги колхоз ва совхозларнинг энг яхши теримчиларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисида

1956 йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда бошланган социалистик мусобақада яхши кўрсаткичларга эришган ва алоҳида ўрнак кўрсатган қуйидаги теримчилар Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлансин:

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

1. **Алимов** Қаршибой — Бекобод қишлоқ советидаги Молотов номли колхознинг теримчиси.
2. **Абдувоҳидова** Фотиниса — Тақачи қишлоқ советидаги «Большевик» колхозининг теримчиси.
3. **Бердибеков** Саттор — Бекобод қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
4. **Бобоева** Обод — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
5. **Жўраева** Рўзигул — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
6. **Жониқов** Тошпўлат — Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхознинг теримчиси.
7. **Исматова** Ҳилол — Тақачи қишлоқ советидаги «Большевик» колхозининг теримчиси.
8. **Қораева** Жамол — Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхознинг теримчиси.
9. **Қосимова** Бувайда — Қорақўйли қишлоқ советидаги 2-Сталин номли колхознинг теримчиси.
10. **Қурбонқулова** Фатула — Калинин қишлоқ советидаги Будённий номли колхознинг теримчиси.
11. **Маҳкамбоев** Холбой — Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхознинг теримчиси.
12. **Мавлонова** Махбуба — Калинин қишлоқ советидаги Будённий номли колхознинг теримчиси.
13. **Норматова** Фотима — Бекобод қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
14. **Нишонов** Абдурасул — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
15. **Неъматжонова** Ҳидоят — Тақачи қишлоқ советидаги «Большевик» колхозининг теримчиси.
16. **Саидова** Эсонгул — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
17. **Соғиндиқова** Пиён — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
18. **Синдарова** Баракай — Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхознинг теримчиси.
19. **Султонова** Анорҳол — Қорақўйли қишлоқ советидаги 2-Сталин номли колхознинг теримчиси.
20. **Тошбоев** Ҳидир — Бекобод қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
21. **Тошмуродова** Каромат — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
22. **Тўлаёрова** Аширжон — Калинин қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг теримчиси.
23. **Тўраева** Сорагу — Қорақўйли қишлоқ советидаги 2-Сталин номли колхознинг теримчиси.
24. **Турна** Гулнор — Калинин қишлоқ советидаги Будённий номли колхознинг теримчиси.
25. **Усарова** Ураной — Қорақўйли қишлоқ советидаги «Красний хлопкороб» колхозининг теримчиси.
26. **Эрматова** Ўлмасхон — Калинин номли қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг теримчиси.
27. **Йўлдошева** Зайнаб — Пушкин қишлоқ советидаги Дзержинский номли колхознинг теримчиси.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

28. **Абдукаримова** Турсун — Ленин қишлоқ советидаги Молотов номли колхознинг теримчиси.
29. **Бердиева** Ҳалима — Бўка қишлоқ советидаги Хрушчев номли колхознинг теримчиси.
30. **Ибрагимова** Нишон — Қорақўйли қишлоқ советидаги Вильямс номли колхознинг теримчиси.
31. **Илёсова** Ҳикоят — Бўка қишлоқ советидаги Каганович номли колхознинг теримчиси.
32. **Маманова** Зулайхо — Қорақўйли қишлоқ советидаги Вильямс номли колхознинг теримчиси.
33. **Саидова** Розия — Ленин қишлоқ советидаги Молотов номли колхознинг теримчиси.
34. **Тожибоева** Умри — Бўка қишлоқ советидаги Каганович номли колхознинг теримчиси.
35. **Тожибоева** Ҳолбуви — Қорақўйли қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.

ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК РАЙОНИ БЎЙИЧА

36. **Отабоева** Баташ — Верхне-Волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
37. **Аминжонова** Ҳабиба — Сталинобод қишлоқ советидаги Андреев номли колхознинг теримчиси.
38. **Жуманова** Мамлакат — Верхне-Волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
39. **Эгамбердиева** Анoржон — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
40. **Қамбаров** Тешабой — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
41. **Муродова** Рамзия — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
42. **Сатторова** Қорақиз — Верхне-волинск қишлоқ советидаги «Красний Октябрь» колхозининг теримчиси.
43. **Турғунбоева** Тошбуви — Чкалов қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхознинг теримчиси.

БОЁВУТ РАЙОНИ БЎЙИЧА

44. **Мамадиёрова** Гулсун — Димитров қишлоқ советидаги Жданов номли колхознинг теримчиси.
45. **Ҳазифова** Ноила — Димитров қишлоқ советидаги Жданов номли колхознинг теримчиси.
46. **Ҳолиев** Абдураҳмон — Димитров қишлоқ советидаги Жданов номли колхознинг теримчиси.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

47. **Одилова** Зуҳра — Киров қишлоқ советидаги Киров номли колхознинг теримчиси.
48. **Айтмуҳамбетова** Бубизина — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
49. **Абдусаломова** Жам — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
50. **Гаитова** Лидия — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
51. **Исломова** Ҳури — Киров қишлоқ советидаги Киров номли колхознинг теримчиси.
52. **Зуфарова** Қурбон — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
53. **Қирқинбоева** Улбан — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
54. **Мавлонова** Шарифа — Дўрмон қишлоқ советидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг теримчиси.
55. **Муслимова** Раҳима — Куйбишев қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
56. **Пирматова** Замира — Куйбишев қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
57. **Тўрахонова** Анафия — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
58. **Тойгараева** Анаш — Троицкий қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхознинг теримчиси.
59. **Шоалиева** Қундуз — Куйбишев қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
60. **Эркабоева** Тожи — Куйбишев қишлоқ советидаги Маленков номли колхознинг теримчиси.
61. **Йўлдошева** Қутби — Киров қишлоқ советидаги Киров номли колхознинг теримчиси.

СИРДАРЁ РАЙОНИ БЎЙИЧА

62. **Қаршиева** Зайнаб — Чалтуғай қишлоқ советидаги «ЎзССР XXX йиллиги» колхозининг теримчиси.
63. **Ҳамдамова** Назира — Чалтуғай қишлоқ советидаги «ЎзССР XXX йиллиги» колхозининг теримчиси.
64. **Шаропова** Муслима — Чалтуғай қишлоқ советидаги «ЎзССР XXX йиллиги» колхозининг теримчиси.

1-ДАЛВАРЗИН СОВХОЗИ БЎЙИЧА

65. **Сулаймонова** Сурма — Теримчи.

2-ДАЛВАРЗИН СОВХОЗИ БЎЙИЧА

66. **Исматов** Мўмин — теримчи
67. **Мирзааҳмедов** Ҳикмат — теримчи
68. **Султонова** Инобат — теримчи
69. **Хўжаметова** Кумуш — теримчи
70. **Йўлбарсов** Насим — теримчи.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

1956 йил, 6 октябрь. Тошкент шаҳри.

„ТУ-104“ самолёти Тошкентга келди

Ўтган якшанба куни эрталаб Ўзбекистон пойтахти Москвадан биринчи марта пассажирлар олиб келган «ТУ-104» реактив самолётини кутиб олди.

Корабль командири Е. П. Барабаш Тошкентга қилинган биринчи сафар тўғрисида ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни гапириб берди:

— Биз асосан 11 минг метр баландликда, нормал учдик. Пассажирлар ўзларини жуда яхши ҳис қилдилар. Биз 3 минг километрли масофани 3 соат-у 55 минутда учиб ўтдик. Одатдаги самолётларда эса, бу масофа 12—13 соатда учиб ўтиларди.

Агентлик томонидан олинган маълумотга қараганда, «ТУ-104» самолёти орадан тўрт соат етти минут ўтгач, Внуково аэропортига бориб қўнган. (ЎзТАГ).

Суратда: «ТУ-104» самолёти Тошкент аэродромида. **В. Касовский фотоси.**

Бу йил мамлакатга 500 минг тонна пахта берамиз

Пахта териш машиналарини тўла ишга солиб, терим суръатини янада ошириш учун курашайлик!

РЕПОРТАЖ

Машинанинг кучи

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАРИМИЗ

Суратларда: совхознинг илғор механик-ҳайдовчилари (чапдан) **1. А. Айвазов. 2. И. Ҳамроев 3. Р. Давлатов. 4. М. Оқбўтаев** ўртоқлар.

Маълумки, бу йил пахта далаларимизда ҳосил ҳар йилгидан кўра мўл бўлди. Шундай экан, бу мўл пахта ҳосилини фақат қўл билан ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш қийин, механизация ёрдамидан фойдаланиш керак. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССР колхозларида ва совхозларида 1956 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик кўриш ва пахта йиғим-теримини ўтказиш тўғрисида» деб чиқарган қарорида ўтган йили машинада пахта теришни уюштиришда жиддий хатоларга йўл қўйилганлиги очиб ташланган ва бу йил ҳосилни барвақт йиғиб-териб олишда механизацияга етарли баҳо бермасликка қарши кескин кураш олиб бориш талаб қилинган эди. Бу қарорга амал қилган илғор колхоз ва совхозлар механизациянинг қадрига етиб, ундан тўғри фойдаланган ҳолда терим суръатини кундан-кунга кучайтирмоқдалар, давлатга тобора кўпроқ пахта топширмоқдалар.

Масалан, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози коллективи пахтаси машинада териладиган майдонларда ғўзани алоҳида парвариш қилиб, унинг баргларини ўз вақтида сифатли қилиб тўктиришга эришди. Механизаторлар ҳам ўз агрегатларини йиғим-теримга ҳар тарафлама тахт қилдилар. Ҳозир совхозда машинада пахта териш муваффақият билан ўтказилмоқда. Яқинда биз совхознинг далаларида бўлдик. Бу ердаги жўшқин меҳнат жараёни, пахтазорларда ишлаётган машиналар колоннасини кўриб, беҳад қувондик. Мана, совхознинг бир чети уфққа туташиб кетган кенг пахтазор майдони. Ҳар ер-ҳар ерда пахта тераётган СХМ-48М, СХС-1,2 ва бошқа териш машиналари гўё соҳилга етиб олиш учун ошиқаётган кемаларни эслатади. Механизаторлар ўз агрегатларини ниҳоятда усталик ва эпчиллик билан бошқармоқдалар, кўп пахта териш билан бир қаторда пахтани мумкин қадар тўкмасликка, ғўза тупларини шикастламасликка ҳаракат қилмоқдалар. Машиналарнинг бункерлари «оқ олтин» билан тез-тез тўлиб турипти. Тўлган бункерлар махсус жойларга бўшатиб кетилмоқда.

Ҳарбий формадаги гимнастёрка кийиб олган, чўзиқ юзли, қошлари қуюқ, кўринишидан жиддий ва серташвиш механик-ҳайдовчи йигитнинг машинани тез ва чаққон бошқариб, бир маромда юрита олиши, айниқса бизнинг диққатимизни жалб қилди:

— Совхозимизнинг энг моҳир механик-ҳайдовчиси Абдулла Айвазов, — деди бригадир чеккадан туриб, — у бу йил мавсумда 100 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган.

— У ҳар куни қанчадан пахта теряпти? — деб сўрадик биз ундан.

—Абдуллами?—деди бригадир.— Жуда эпчил ва касбини жондак севучи йигит. Агар у дастлабки кунларда 2-2,5 тоннадан пахта терган бўлса, шу кунларда 3, баъзан 4 тоннага етказмоқда.

— Бошқа механик-ҳайдовчиларимиз ҳам ёмон ишлаётгани йўқ,— деб сўзини давом эттирди у, қўли билан Айвазовдан наридаги загонларда ишлаётган механик-ҳайдовчиларга ишора қилиб, — булар Р. Давлатов, М. Оқбўтаев, И. Ҳамроев ўртоқлардир. Улар ҳам мавсумда камида 70-80 тоннадан пахта териб бериш учун бел боғлаган азаматлар. Ҳозир ҳар куни 2-3 тоннадан пахта теришяпти.

Сўнгра бригадир бизни машинада терилган пахталар қуритилаётган хирмон томонга бошлади. Бу ерда кўрак чувиш машинаси ишлаб турипти. Машинанинг филнинг хартумига ўхшаш трубаси уюмдаги пахталарни симирмоқда. Унинг иккинчи томонидан пахталар тозаланиб, гўё сутдек оқиб тушмоқда.

Совхозда 90 дан ортиқ пахта териш машиналари ишлаб турибди. **Суратда:** совхозда машина билан пахта териш пайти.

И. Глауберзон, В. Сироткин фотолари.

Ўрта бўйли, қотмадан келган бир йигит машина тозалаб чиқараётган пахталарни пешма-пеш қопларга тиқиб, бир чеккага тиклаб қўймоқда. Совхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Калдижонов ҳам шу ерда экан. У ўз одати бўйича бригадирдан ишнинг қандай бораётганлиги, теримчилар, механик-ҳайдовчиларнинг кайфи чоғми эканлигини суриштириб, ҳол-аҳвол сўрагач, кўрак чувиш машинаси ҳозиргина тозалаб чиқарган пахтани кўздан кечира бошлади.

— Механизациянинг садағаси кетсанг арзийди, — деди у копдан бир сиқим пахтани олиб кўздан кечирар экан. — Бу пахталарни бемалол биринчи сортга топшириш мумкин...

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида машинада пахта териш ана шундай намунали ўтказилмоқда. Шу кунларда совхозда 90 та терим машинаси ишлаб турипти. Совхоз коллективи механик-ҳайдовчилар учун барча шароитларни яратиб берган. Машиналар запас қисмлар билан таъминланиб, улар ўз вақтида техник қаровдан ўтказилиб турилгани туфайли бирон марта ҳам бекор туриб қолиш ҳоллари бўлмаётир.

Совхоз ишчилари ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, механизациядан унумли фойдаланган ҳолда барча майдонлардаги пахта ҳосилини Октябрь революциясининг 39 йиллиги кунигача йиғиб-териб олиш, давлатга пландагидан бир неча центнер ортиқ ҳосил топшириш учун курашмоқдалар. Бунда механизация ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Н. РИХСИЕВ.

Далалардан дараклар

Боёвут. 3-«Боёвут» совхозининг 3-бўлимидаги Х. Ҳайитов бошлиқ бригада аъзолари 128 гектар ерда мўл ҳосил етиштирдилар. Бригада ишчилари ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, пахта йиғим-теримини тобора кучайтирмоқдалар. Бригада бўйича ҳар куни йиллик планнинг 2-2,5 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Совхознинг 4-бўлим 1-бригадасида ҳам йиғим-терим қизғин давом этаётир.

Ю. Юсупов.

* * *

Гулистон. Молотов номли колхоз аъзолари ҳосилни барвақт йиғиб-териб олиш учун бутун чораларни ишга солмоқдалар. Буни ўртоқ К. Муҳиддинов бошлиқ бригада аъзоларининг ишидан яққол кўриш мумкин. Бригаданинг А. Муҳиддинова, Р. Хусанова, М. Усмонова, О. Холбўтаева каби теримчилари юксак унум билан ишлаб, кунига 200-220 килограммдан пахта тераётирлар. Бригадада шу кунга қадар йиллик планнинг қарийб 55 проценти миқдорида пахта териб топширилди.

С. Қудратов.

* * *

Ўртасарой. Социалистик мусобақа ҳар тарафлама кучайтириб юборилган Сталин номли колхозда кўпминг килограммчи теримчилар сони кундан-кунга ортиб бормоқда. С. Мусурмонова, З. Юнусова, М. Улфатова, О. Ўринбоева каби ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Буларнинг ҳар бири мавсумда 7-10 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олган. Улар ўз устларига олган юксак мажбуриятларини Октябрнинг 39 йиллиги кунигача ортиғи билан бажариш учун курашиб, кундалик нормаларини 2-3 ҳиссага етказиб бажармоқдалар.

Э. Эргашев.

* * *

Мирзачўл. Район колхозларида пахта йиғим-терими суръати тобора кучайиб бораётир. Йиллик планни 80 процент миқдорида бажарган Энгельс номли колхоз районда олдинги ўринда бормоқда. Мирзачўлнинг қўриқ ерларини ўзлаштириб, биринчи марта пахта ҳосили йиғиб олаётган бу колхоз аъзолари кунига давлатга 3,5-4 процент «оқ олтин» топширмоқдалар.

Социалистик мусобақада ғолиб чиқаётган М. Маматқулов бошлиқ бригада аъзолари йиллик планни тез кун ичида бажарадилар.

В. Шодмонов.

Пахта кўплаб нобуд бўлмоқда

Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли колхознинг пахта далаларида бўлган киши бир хил шароитда бўлган бригадаларда турлича иш олиб борилаётганлигини кўриб таажжубланади.

Колхознинг ўртоқ Усмон Асқаров бошлиқ бригада аъзолари 84 гектар ерда мўл ҳосил етиштириб, унинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, тезда йиғиб-териб давлатга топшириш учун курашаётирлар. Бригадада меҳнат тўғри ташкил этилган, ҳар бир колхозчига бир кунга мўлжаллаб 10 тадан эгат ажратиб берилади. Теримчилар у ердан-бу ерга кўчиб юрмасдан, ўз эгатларидаги пахтани тозалаб терадилар. Кечки пайт бригада бошлиғи ўртоқ Асқаров колхозчиларнинг пахта терган эгатларини кўздан кечириб чиқади. Агар теримчи томонидан нобудгарчиликка йўл қўйилган бўлса, пахта тортиб олинади-ю, лекин чаноқда қолган ва ерга тўкилган пахталар териб олинмагунча ўша теримчига меҳнат куни ёзилмайди.

Бу усул пахтани тез ва тоза териш ҳамда нобудгарчиликка қарши курашда яхши натижалар бермоқда. Теримга ажратилган 14 колхозчи хирмонга ҳар куни 1400-1500 килограммдан пахта топширмоқда. М. Раҳимова, Х. Иззатова, М. Гейсиева, С. Қаҳрамоновалар ҳар куни 200 килограммдан етказиб пахта тераётирлар.

Бироқ, колхознинг ҳамма бригадаларида ҳам иш бир хилда яхши ташкил этилган, деб бўлмайди. С. Ибодов, М. Қозоқбоев ўртоқлар бошчилик қилаётган 2, 4-бригадаларда ишчи кучидан тўғри фойдаланилмаётир. 4-бригаданинг 2 та хирмонида 9 колхозчи иккинчи даражали ишларга банд қилиб қўйилган. 56 колхозчидан теримга фақат 37 киши қатнашмоқда, холос. Йиғим-теримда қатнашмай, шахсий ишлари билан шуғулланиб юрган колхозчилар анчагина бор.

Бригадада пахталар тўкилиб нобуд бўлмоқда. Хирмон атрофлари, йўллар, ҳатто эгатларда оппоқ пахталар тўкилиб ётипти. Бригада бошлиғи Қозоқбоевнинг масъулиятсизлиги шу даражага бориб етганки, пайкалнинг ичига арава киришига йўл қўйган. Арава ғилдираклари кўсак ва ғўзаларни пайҳон қилиб юборган.

Ўртоқ Ибодов бошлиқ 2- бригададаги аҳвол ундан ҳам ёмон. Бригадада ерга тўкилган пахта мавсум бошидан бери териб олинмаган, ҳар 10 квадрат метрдан бир килограммдан пахта териб олиш мумкин. Биз пахта тераётган Назира Даиловадан тўкилган пахталарни нега териб олмаяпсизлар деб, сўрасак «бизга ҳеч ким тўкилганини тергин дегани йўқ» деб кулгили жавоб берди.

Биз далада бригада бошлиғи ўртоқ Ибодовни учратаолмадик. Теримчилар тартибсиз равишда кўнгли қаерни хоҳласа ўша ердан пахта теришяпти. Бу эса пахта нобудгарчилигига сабаб бўлаётир.

Колхоз раиси ўртоқ Калашников ҳам, райком вакили ўртоқ Малишев ҳам район ёки шаҳардан келган ўртоқларга учинчи бригаданинг намунали ишларини кўз-кўз қилиб кўрсатишадилару, бироқ ишчи кучидан нотўғри фойдаланаётган, йиғим-терим ишининг ҳаддан ташқари кечикиб кетишига йўл қўяётган, пахта нобудгарчилигига қарши курашишга эътибор бермаётган 2, 4-бригадаларда ишни яхшилаш учун конкрет тадбирлар кўрмаётирлар.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.

„Кўкорол“ совхозида

Бўка районидаги 6-«Кўкорол» совхозида пахта терими қизғин давом этмоқда. Совхоз ишчилари, механизаторлари мўл ҳосилни қисқа муддатда териб олиш учун астойдил ҳаракат қилаётирлар. Шу кунларда бу ерда совхоз ишчиларидан 304 киши пахта тераётган бўлса, шулардан 180 киши кунига 100 килограммдан ошириб, 23 киши 200 килограммдан пахта тераётир. Илғор теримчилардан Х. Шокирова, С. Ўринбоева, Ш. Эсиркепова сингари кўпгина теримчилар мавсум нормаларини бажариб қўйдилар.

«Кўкорол» совхозида механик-ҳайдовчилар ҳам ғайрат кўрсатмоқдалар. Ҳозир бу совхоз далаларида 14 та пахта териш машинаси ишлаб турибди. Механик-ҳайдовчилардан Х. Мардиғалов сингари ўртоқлар кунлик нормани ошириб бажараётирлар.

Совхозда олинган мажбуриятларнинг бажарилиши ҳар беш кунда текшириб турилади. Илғорлар рағбатлантирилади. Яқинда совхоз маъмурияти илғор теримчиларни 5 та тикув машинаси ва бошқа қимматбаҳо буюмлар билан мукофотлади.

Ж. СУЛТОНОВ.

Чинозлик илғор теримчилар

Чинозлик пахтакорлар яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш учун ғайрат билан меҳнат қилаётирлар.

«Қизил Октябрь» колхозининг илғор теримчилари социалистик мусобақани қизитиб, олинган мажбуриятни ортиғи билан бажараётирлар. Ўртоқ Ғафуров бошлиқ бригаданинг С. Норхўжаева, Н. Норибоева каби чевар теримчилари ҳар куни 180-200 килограммдан пахта териб топшираётирлар.

Шу колхоз билан мусобақадош Сталин номли қишлоқ хўжалик артелининг М. Орифжонова, З. Казимова, Т. Нишонова сингари кўпгина теримчилари суръатга суръат қўшиб ишлаб, терилаётган пахтанинг юқори сифатли бўлиши учун курашмоқдалар.

Етиштирилган мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, ўз вақтида давлатга топширишда аравакаш ва хирмонда ишловчиларнинг ҳам ҳиссаси каттадир. Колхознинг 5- бригадасидаги аравакаш ўртоқ Б. Исҳоқов ҳар куни пунктга 5-6 марта қатнаб, ўз нормасини ошириб адо этаётир. Хирмонда пахта қоплаётган М. Мирзаев, Е. Юсупов ўртоқлар ҳам кўп пахта топшириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар.

Районнинг Яллама қишлоқ советидаги Ленин номли колхоз теримчилари ҳам ўзаро мусобақалашиб ишлаб, пахта теришда юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Бу колхознинг ўн мингчи теримчиларидан С. Ҳайдарова, Т. Мираҳмедова каби ўнлаб теримчилар ғайрат билан ишлаб, ҳар куни хирмонга 180-200 килограммдан ошириб пахта топшираётирлар.

О. УСМОНОВ, М. ШАРИПОВ, А. ҚУРБОНОВ, М. ЖУМАБОЕВ, Ў. КАРИМОВ, Ғ. АЛИБОЕВ.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1956 йил 8 октябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Пискент	1,75	58,63	Гулистон	1,92	49,01
Сирдарё	1,83	57,12	Янгийўл	1,72	48,77
Оҳангарон	1,27	56,18	Оққўрғон	1,86	48,20
Орджоникидзе	1,85	55,53	Чиноз	1,56	48,11
Бўстонлиқ	1,69	54,92	Октябрь	2,05	47,96
Ўртасарой	1,93	54,82	Ўрта Чирчиқ	1,53	45,81
Мирзачўл	1,82	53,86	Боёвут	1,79	45,09
Юқори Чирчиқ	2,02	53,29	Бекобод	1,63	42,02
Бўка	1,80	50,73	Қуйи Чирчиқ	2,11	40,92
Верхне-волинск	1,85	50,47	Калинин	1,30	40,35

Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1956 йил 8 октябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
6-«Кўкорол»	1,40	54,40	«ЎзССР беш йиллиги»	2,11	40,92
«Малик»	2,12	50,59	4-«Вревский»	0,70	39,65
«Дружба»	1,43	48,10	1-«Фарҳод»	1,19	39,56
1-«Боёвут»	1,25	45,53	4-«Боёвут»	1,97	39,30
3-«Боёвут»	1,17	45,45	1-«Далварзин»	1,37	37,24
«Оққўрғон»	2,18	42,95	Бушуев номли	1,11	30,90
Булганин номли	1,21	42,63			
2-«Далварзин»	1,91	42,30			

КАРТОШКА ВА САБЗАВОТ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН!

Муваффақиятларимизни мустаҳкамлаб, мажбуриятимизни ҳам бажарамиз

А. АКРАМОВ,

Ўзбекистон КП Қорасув район комитетининг секретари.

Партия ва ҳукуматимиз пахтачилик, чорвачилик, ғаллачилик билан бир қаторда сабзавотчиликни ҳам ривожлантириш — шаҳар меҳнаткашларини сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш ишига алоҳида аҳамият бериб келмоқдалар. Районимиз меҳнаткашлари зиммасига халқимизга сабзавот етказиб беришдек шарафли вазифа юкланган. Улар мана шу муҳим вазифанинг моҳиятини тўла англаган ҳолда кенг майдонларда сабзавот, полиз ва картошкадан мўл ҳосил етиштириш учун кураш олиб бордилар.

Партия ва ҳукуматимиз пахтачилик, чорвачилик ва ғаллачиликни ривожлантиришга қандай катта аҳамият бераётган бўлсалар, сабзавот экадиган районлардаги колхозларга ҳам шундай зўр эътибор бериб келмоқдалар.

Колхозчиларнинг қўл меҳнатини енгиллаштириш учун МТСлар янги-янги машиналар билан таъминланмоқда. Деҳқончиликда янги, прогрессив методларни кенг жорий қилиш учун ҳамма шароит яратиб берилмоқда. Жумладан, бизнинг Қорасув райони МТСи картошкани квадрат уялаб экадиган 6 та «СКГ-6», сабзавот экинларини квадрат-уялаб жойлаштирадиган 10 та «СНР-4», 3 та «СОТ» машинаси, маккажўхори ўриб силос қиладиган комбайн, сунъий равишда ёмғир ёғдирадиган 4 та машина ва бошқа хил машиналар олди. Шундай қилиб, районимизда сабзавотчиликдан мўл ҳосил олиш учун, колхозчиларнинг қўл билан қиладиган меҳнатларини анча енгиллаштириш учун ҳар қачонгидан кўра қулай шароит вужудга келди.

Партия ва ҳукуматимизнинг қарорларидан, колхозчиларга қилинаётган чексиз ғамхўрликлардан руҳланган район меҳнаткашлари сабзавот, картошка ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил курашдилар. Агротехниканинг прогрессив методларини жорий этиш, илғорлар тажрибасига амал қилиш ва механизациядан унумли ва мақсадга мувофиқ фойдаланиш тадбирлари кўрилди. Колхозчиларимиз қилган фидокорона меҳнат беҳуда кетмади. Кенг майдонларда сабзавот, картошка ва полиз экинларидан ҳар қачонгидан кўра мўл ҳосил етиштирилди.

Район меҳнаткашлари етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида, нобуд қилмай йиғиб олиш ишига ҳам бу йил жуда уюшқоқлик билан киришдилар. Барча колхозларда мавжуд ишчи кучлари, механизмлар ва транспорт воситалари тўла ҳисобга олинган ҳолда ҳосилни йиғиб олиш графиги тузилди, барча имкониятлар ишга солинди. Айниқса, Свердлов номли, Максим Горький номли, Ворошилов номли, Калинин номли колхозларда йиғим-терим иши уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Кундалик график ошиғи билан бажарилаётир. Шунинг учун бу колхозларда ҳозиргача йиллик план 120-125 процент қилиб бажарилди.

Район партия комитети ва район ижроия комитети бу йил камқувват колхозларни қолоқликдан чиқариб олиш, бундай колхозларнинг хўжалигини мустаҳкамлаш тадбирларини кўрди. Камқувват колхозларга моддий техника ёрдами кучайтирилди. Улар тажрибали, ишбилармон кадрлар билан мустаҳкамланди. Колхознинг ҳал қилувчи участкаларига коммунистлар юборилди. Бундай колхозларда меҳнатни тўғри ташкил этишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этишга алоҳида эътибор берилди. Натижада бирмунча колхозлар қолоқликдан чиқиб олди.

Жумладан, Сталин номли колхозда бир неча йилдан бери план бажарилмас эди. Бу йил юқоридаги каби амалий ёрдам натижасида, колхозчилар астойдил ишлаганликлари туфайли мўл ҳосил етиштирилди. Колхоз планга мувофиқ 701 тонна ўрнига ҳозиргача давлатга 744 тонна сабзавот маҳсулоти етказиб берди. Ҳали бу колхознинг далаларида йиғиб олинмаган карам, помидор ва картошка кўп. Шунинг учун колхоз аъзолари ҳамма ҳосилни тўла-тўкис йиғиб олиш, давлатга яна 571 тонна сабзавот маҳсулоти етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Кўп колхозлар бу йил сабзавотдан ҳар қачонгидан кўра мўл ҳосил олдилар. Масалан, Ленин номли колхозда планга мувофиқ 16 тонна ўрнига ҳар гектар ердан 20 тоннадан помидор, 30 тоннадан карам ҳосили олинди. Карам топшириш плани 150 процент қилиб бажарилди. Свердлов номли колхоз аъзолари ҳам шундай муваффақиятларга эришдилар.

Районимиздаги колхозларда мўл ҳосил усталари, миришкор деҳқонлар, ажойиб бригада бошлиқлари бор. Ленин номли колхознинг Юсуп Жўраев, Ғани Иброҳимов, Свердлов номли колхознинг Убай Сафаров, Шокир Исмоилов, Рўзибой Қодиров, Максим Горький номли колхознинг Солижон Азизов, Олимжон Эрматов, Турғунбой Эгамов ўртоқлар каби бригада бошлиқлари шулар жумласидандир. Бу ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 45-50, ҳатто 60 тоннадан помидор ва карам ҳосили олинди.

Сабзавотдан юқори ҳосил олишда МТС механизаторларининг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Меҳмонқул Хонкелдиев, Карим Тошматов, Фотих Собиров каби кўпгина механизаторлар колхозчилар билан ҳамкорликда ишлаб, сабзавотдан мўл ҳосил олишни таъминладилар. Бу йил колхозларимизда сабзавот, картошка ва полиз экинларидан юқори ҳосил етиштирилиши билан бирга, ана шу маҳсулотларнинг таннархи ҳам анча камайтирилди. Меҳнатнинг тўғри ташкил этилганлиги, меҳнат тежаб сарфланганлиги, механизмлардан унумли фойдаланилгани туфайли сметада кўрсатилганига нисбатан районимиздаги колхозларда 20 процент меҳнат тежаб қолинди.

Колхозчилар, механизаторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари астойдил ишлаганликлари туфайли бу йил районимизда сабзавот тайёрлаш плани муддатидан анча илгари ошириб бажарилди. Район колхозлари давлатга 7345 тонна сабзавот маҳсулотлари топширдилар. Шу жумладан, 1404 тонна карам, 4858 тонна помидор етказиб берилди.

Колхозларимиз давлатга чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш планларини ҳам барча турлари бўйича тўла бажардилар. Шунингдек, чорва молларининг сонини кўпайтириш плани ҳам тўла адо этилди. Ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш ўтган йилгидан анча кўпайди. Агар ўтган йили район бўйича 11 ойда 611 тонна 371 литр сут соғиб олинган бўлса, бу йил шу муддатда 1000 тонна 850 литр сут соғиб олинди. Ҳар бир сигирдан район бўйича планга мувофиқ 1500 литр ўрнига 1850 литрдан сут соғилди. Илғор сут соғувчилардан Жданов номли колхознинг аъзоси З. Добровольская, Ленин номли колхознинг сут соғувчиси М. Зокирова, Ворошилов номли колхознинг сут соғувчиси Шемакина, Свердлов номли колхознинг сут соғувчиси М. Аъзамова каби ўртоқлар ўзлари парвариш қилаётган ҳар бир сигирдан 3500-3600 литрдан сут соғиб олдилар.

Райондаги колхозларда чорва қишлови учун пухта тайёргарлик кўрилди. 760 гектар ерга маккажўхори экилиб, шундан ҳозиргача 8 минг тонна силос бостирилди. Яна 2 минг тонна силос бостириш учун курашилмоқда.

Қорасув район меҳнаткашлари ҳозир далада қолган ҳамма ҳосилни йиғиб олиш, давлатга пландан ташқари 1000 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун ҳаракат қилмоқдалар. Шу билан бирга, колхозларимиз келгуси йил мўл ҳосили учун замин ҳозирлаш тадбирларини ҳам кўраётирлар. Ҳосили йиғиб олинган ерлар кузги шудгор қилинмоқда. Ҳозир районимиздаги колхозларда 800 гектар ер шудгордан чиқарилди.

Район меҳнаткашлари бу йил қўлга киритган ютуқларини мустаҳкамлайдилар. Шу билан бирга, қўшимча маҳсулот етказиб бериш юзасидан олган мажбуриятларини тўла адо этадилар ва келгуси йил мўл ҳосили учун замин ҳозирлаб, барча майдонларда кузги шудгорни ўз вақтида, сифатли ўтказадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Бир оиладан чиққан интеллигентлар

Кўктерак қишлоғи Тошкент яқинидаги, манзарали боғлар, серсув ерларга жойлашган.

Иброҳим ота бутун умрини мана шу қишлоқда ўтказмоқда.

Унинг хотини Муборак хола ҳам мана шу ерда ўсган.

Ҳар тонг оила нонушта қилмоқ учун тўкин дастурхон атрофида тўпланади. Шунда Иброҳимота билан Муборак хола ўзларининг фарзандларига қараб беҳад қувонадилар. Бу оилада қишлоқ интеллигентлари — маданий кишилар етишиб чиққан. Уларнинг бири врач, бири ўқитувчи, яна бири студент.

Оилада нонушта пайти.

Оиланинг фахри, ифтихори бўлган Азиза Иброҳимова мана шу қишлоқдаги 11-мактабни тугатган. Ҳозир Азиза шу ерда ўқитувчи бўлиб ишламоқда.

Азиза ўқитувчилик қилиб турар экан, Низомий номли Давлат Педагогика институтининг химия-биология факультетини ҳам аъло баҳо билан тугатди.

1955 йилнинг февраль ойида халқ унга катта ишонч кўрсатди. Азиза Иброҳимова Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланди. Депутат Азиза Иброҳимова 64-сайлов округи меҳнаткашларининг ишончини оқламоқда.

Азиза Иброҳимова қишлоқнинг илғор кишиси. У билимли, тажрибали ўқитувчи. Қишлоқ болалари уни чин қалбдан севадилар. Шунинг учун ҳам Азизанинг ёнидан кетмай, ундан ўрганадилар, фанга бўлган муҳаббатларини оширадилар. Ота-она ўз қизининг депутат, яъни халқ хизматкоридек шарафли номга эга бўлганидан севинадилар.

Азизанинг катта акаси Собиржон Иброҳимов 1915 йилда туғилган. Калинин районида Чуқурсой қишлоғида амбулаторияда ишлади. Улуғ Ватан урушида қатнашиб, медицина капитани унвонини олган Собиржон Иброҳимов ҳозир Ангрен шаҳрида врач бўлиб ишлаётир. Халқ уни шаҳар советига депутат қилиб сайлаган.

Оиланинг катта қизи Бибиойша Абдураҳимова ҳам ўқитувчилик қилиб қишлоқ болаларининг билимга бўлган ҳавасини оширмоқда.

Азиза Раҳматжоннинг дарс тайёрлаш хонасида

Раҳимжон Иброҳимов 1926 йилда туғилган. У 10 йилликни битиргач, 1949 йилда Тошкент медицина институтини тугатишга ҳам муяссар бўлди. Раҳимжон Совет Армияси сафида ҳарбий врач бўлиб ишлаб юрган вақтларида Германияга бориб концерт бериб юрган СССР халқ артисткаси Ҳалима Носирова бетоб бўлиб қолади. Раҳимжон уни даволади.

Раҳимжон Совет Армиясидан бўшаб уйга қайтганида Ҳалима Носирова уларникига меҳмон бўлиб келди. Шунда Муборак холага:

— Опа, ўғлингиз жуда яхши мутахассис бўлибди. Германияда биз у билан танишиб, қадрдон бўлиб қолдик. Шундай яхши фарзанд ўстирганингиз учун сизга каттакон раҳмат, — деди Ҳалима Носирова.

Иброҳим оталар оиласида интеллигентлар кўп. Бибизаҳро Иброҳимова Калинин районидаги 12-мактабда тил ва адабиётдан дарс беради. Хатира Иброҳимова эса Муборак холанинг кенжатой қизи. У ҳозир Тошкентдаги Молотов номли медицина институтининг бешинчи курсида ўқимоқда.

Дам олиш кунлари отанинг ёнига, онанинг бағрига қизлари, ўғиллари, набиралари йиғиладилар. Шунда тўй бўлиб кетганга ўхшайди. Қора ўтмишнинг зулматли кунларини, машаққатларини бошдан кечирган ота-она оиланинг бу қадар бахтлилигидан қувонадилар. Чунки Иброҳим ота ўғиллари Собиржон, Раҳимжонларнинг врач бўлиб, кишиларни даволашидан, қизлари Азиза, Бибизаҳро Иброҳимоваларнинг ўқитувчи бўлиб, қишлоқ болаларини тарбиялаётганидан фахрланади. Турмуш лаззатини бирга тотиб, ўғил-қиз ўстирган ота-оналар уларга билим берган, билим бераётган Совет ҳукуматидан миннатдор.

Оила жуда бахтли яшайди. Биз ипак гиламлар ярқираб турган янги қурилган уйда меҳмон бўлдик. Радиоприёмник, турли қимматли асбоблар... ҳамма-ҳамма нарса Иброҳим ота уйида бор.

Бир оиланинг интеллигентлари—халқимизнинг толмас хизматкорлари келажак ҳақида катта умидлар билан яшайдилар.

Ю. ҲАМДАМОВ.

Раҳимжон, Азиза, Собиржон олган янги бадиий китобларини бир-бирларига кўрсатмоқдалар.

Р. Албеков, С. Нурмухамедов фотолари.

Фан ва ТЕХНИКА янгиликлари

БИР СЕКУНДДА 2,5 МИЛЛИОН КАДР

Москвадаги химия физикаси институтида ёниш, портлаш, разрядлардан учқун чиқиш ва шунга ўхшаш жуда тез юз берадиган процессларни фото-регистрация қилувчи «СФР» маркали установка тайёрланди. Бу установка ёрдами билан секундига 3750 метр тезликда ҳаракат қилувчи процессни суратга олиш мумкин. Установка секунднинг 100 миллиондан бир бўлаги вақт мобайнида юз берган процессни ҳам суратга олади.

Установка ишда жуда қулайлик туғдирадиган автоматик ва контроль мосламалар билан ускуналанган. «СФР» установкаси ёрдами билан секундига 2,5 миллион кадрни суратга олиш мумкин.

УЛКАН КРАНЛАР

Ленинграддаги С. М. Киров номли кўтариш-транспорт асбоб-ускуналари заводининг коллективи улкан кранлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу краннинг катталигини лоақал қуйидаги мисолда кўриш мумкин: краннинг деталларини ташиш учун 22 вагондан иборат бўлган бутун бир состав керак. Бу улкан кран стреласининг узунлиги 30 метр бўлиб, 5 тоннагача юк кўтаради. Кран юкни 38 метр баландликкача узата олади.

ПЛАСТМАССАДАН АВТОМОБИЛЬ

Германия Демократик Республикасида дунёда биринчи бўлиб, кузови пластмассадан ишланган автомобиль тайёрланди. 22 от кучига эга бўлган бу машина соатига 90 километр тезликкача юради ва 100 километр масофани босиш учун бор-йўғи 7 литр бензин сарфлайди. Пластмассадан тайёрланган кузов металлдан тайёрланган кузовларга қараганда анча мустаҳкам ва узоққа чидайди. Унинг ранги ўзгармайди ва бўялмайди. Бу машинанинг мотори ва бошқа қисмлари оддий автомобиллардагига қараганда бошқачароқ жойлаштирилган. Шу сабабли уни бошқариш жуда қулай.

ЯНГИ КИР ЮВИШ МАШИНАЛАРИ

Москвадаги инструментал заводининг коллективи томонидан тайёрланган «2 СМ-1,5» маркали янги кир ювиш машинаси яқинда синовдан ўтди. Синов вақтида кир ювиш машинасининг бу янги конструкцияси аввалги машиналарга нисбатан кўпгина устунликларга эга эканлиги аниқланди. Янги кир ювиш машинаси мағзавани чиқариб ташлаш ва кийим-бошларни яхшилаб сиқадиган махсус мосламалар билан ускуналанган. Хотин-қизларнинг уй ишларини кўп даражада енгиллаштирадиган бу машина оммавий суратда ишлаб чиқарила бошланди.

Янги археологик қазилмалар

Қадимги Суғдиён аҳолиси ўзини кўчманчиларнинг даҳшатли ҳужумидан мудофаа қилиш истиқомат қилинадиган қўрғонни баланд тепалик устида қалъа шаклида фақат бир томондан кириладиган қилиб қурди. Қўрғоннинг пастки қаватида хотин-қизлар яшади, унинг юқори қисмида эса қалъани душмандан ҳимоя қилиш, учун жангчилар жойлашди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг археолог С. К. Кабанов раҳбарлигидаги археологик экспедиция отряди Қашқадарё дарёси ва водисининг ўрта қисмида, бўлажак Чимқўрғон сув омбори территориясида эрамизнинг V асрида қурилган бино—қалъа қолдиқларини ковлади. Бизга Овултепа номи билан маълум бўлган ва 800 квадрат метрга яқин майдонга жойлашган мазкур қалъа вайроналари қазилганда баландлиги 2,8 метр келадиган деворлар аниқланди. Шу билан бирга, бинонинг биринчи қавати мураккаб план бўйича тўғри бурчакли қилиб қурилган, унинг тўғри бурчакли коридорлари борлиги ва коридорлар турар жой хоналарининг марказий массивини қамраб олгани маълум бўлди. Ҳаммаси бўлиб, 150 га яқин киши жойлаша оладиган 25 хона қазиб кўрилди. Турмушда ишлатиладиган буюмларнинг катта комплекс, жумладан, идишлар, пичоқлар, камон ўқининг учлари ва бошқа нарсалар тўпланди.

Сув омбори зонасида яна икки ёдгорлик Бўри тепа (эрамизнинг I-XIII асрлари) ва Нароп тепа (эрамизнинг I-V асрлари) ёдгорликларида ҳам қазиш ишлари ўтказилди.

1956 йилда археолог В. И. Спришевский раҳбарлигида Наманган областининг Чуст шаҳри районида жойлашган ва умумий майдони деярли 9 минг квадрат метрга тенг Чуст қишлоғи қазиб олинди. Қалинлиги 3 метр бўлган маданий қатлам остидан хўжалик мақсадлари учун қилинган кўп миқдорда чуқурлар аниқланди. Булардан баъзилари афтидан ярим ертўла сифатида яшаш учун мўлжаллангаб бўлса керак.

Бундан ташқари, яна шу қишлоқдан лойдан ишланган, қора ва жигарранг бўёқ билан нақшланган идишларнинг кўпгина парчалари, шунингдек бронзадан ишланган пичоқларнинг, камон ўқи учларининг синиқлари, бронзадан тайёрланган нина, цилиндрик мунчоқ, тошдан ишланган тўноғич, қолиплар, найза, пичоқ, ойна ва шунга ўхшаш нарсалар топилди.

Топилган нарсалар орасида қишлоқ аҳолисининг тўқувчилик билан шуғуллангaнлигидан дарак берувчи суяк тароқлар, лойдан ясалган ип йиғирув асбоби, ип ўралган грузик ҳам бор.

Кўп миқдордаги буғдой, арпа, тариқ донлари, зернотерка ва тош ўроқлар қишлоқ аҳолисининг асосий машғулоти деҳқончилик бўлганидан, уй ва ёввойи ҳайвонлар суягининг кўп миқдордаги парчалари эса уларнинг деҳқончиликдан ташқари чорвачилик ва ов билан ҳам шуғулланганликларидан дарак беради.

Шунингдек, қишлоқдан қазилмалар вақтида иншоотларнинг лойдан тикланган девор қолдиқлари ҳам топилди, буларнинг қандай мақсадлар учун мўлжалланганлиги ҳозирча маълум эмас.

Мавжуд топилмалар Чуст қишлоғининг эрамиздан икки минг йилча илгариги даврга (бронза даврининг ривожланиши) мансуб эканлигидан далолат беради. Ишлаб чиқаришнинг барча турлари — ганчкорлик, тўқувчилик, металл буюмларни қуйиш, тош буюмларни ишлаш — буларнинг ҳаммаси маҳаллий ишлаб чиқариш турлари ҳисобланади. Лазуритдан тайёрланган каури ва мунчоқ чиғаноқлар чегарадош мамлакатлар ва қўшни областлар (Ўрол ёки Бадахшон) билан алоқа бўлиб турганини кўрсатади.

Қишлоқни қазиш ишлари 1957 йилда яна давом эттирилади.

Археологик топилмалар жуда қадим замонлардаёқ Ўзбекистонда одамлар яшаганидан дарак беради. Сўнгги вақтларда қўлга киритилган топилмалар орасида археолог ўртоқ Парфенов томонидан Тошкент яқинида Бўзсув каналида ўтказилган қазишмалар вақтида топилган ибтидоий одамнинг тош қуролини энг қизиқарли топилма деса бўлади.

Бу йил Фарғона областининг Қува қишлоғида авваллари ўрта асрга тааллуқли деб ҳисобланиб келинган шаҳарчада текшириш ишлари олиб борилди. Натижада бу ерда ўрта асрга доир маданий қатламдан ташқари, қулчилик жамияти даврига оид иншоотларнинг қолдиқлари ҳам очилди.

Тарих фанлари доктори Я. Ғуломов Бухоро районида археологик қазилмалар ўтказмоқда. Унинг ишида ирригация тарихи масалаларига алоҳида эътибор берилаётир. Шу ернинг ўзида бронза даврида яшаган одамларнинг турар жойларида ҳам кенг кўламда қазиш ишлари олиб борилмоқда. Археолог ўртоқ О. В. Обельченко отряди Самарқанд районида қулчилик жамияти даври ёдгорликларини текшириш билан шуғулланаётир.

Шундай қилиб, археологлар Ватанимиз узоқ ўтмиши тарихининг янгидан-янги саҳифаларини очмоқдалар.

В. МАКОГОН.

Колхозда радиоузел

Ўрта Чирчиқ район, Куйбишев қишлоқ советидаги Ворошилов номли колхоз қишлоғининг қиёфаси тобора ўзгариб, обод бўлмоқда. Колхозда бу йил бир қанча қурилишлар қаторида радиоузел ҳам ўрнатилди. Колхоз идораси, дала шийпонлари, шунингдек колхозчиларнинг уйларига — жами бўлиб 2500 радиокарнай ўрнатилди.

Бундан ташқари, колхоз қишлоғини электрлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Октябрь ойининг охиригача бу ерда Ильич чироқлари порлаб, колхоз қишлоғи чароғон қишлоққа айланади.

Х. ЖАЛИЛОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Эътибордан четда қолган нонвойхона

Шу кунларда, пахта йиғим-терими оммавий равишда қизиб кетган бир даврда колхоз ва совхозлардаги нонвойхоналарнинг олдига айниқса катта талаблар қўйилмоқда. Бироқ, Гулистон районидаги 10-насчилик совхозининг нонвойхонасидаги аҳвол бу талабга мутлақо жавоб бермайди. Нонвойхона икки йилдан бери ремонт қилинмай келинар эди. Яқинда кўп «борди-келдилар»дан сўнг наридан-бери, хўжа кўрсинга ремонт қилинди.

Нонвойхонанинг томи айниқса ёмон аҳволда.

— Агарда Тошкентда ёмғир ёғса, чакка бизнинг томдан ўтади,— дейди нонвойхона ишчилари.

Бу ерда санитария-гигиена талабларига мутлақо эътибор берилмайди. Ишлатиладиган асбоблар бир неча кунлаб тозаланмайди, ювилмайди, хонанинг тўрт томонида тарашадек қотиб қолган хамир парчалари сочилиб ётади. Хамир қориш, қолиплаш, нон пиширишда ишлаётган ишчиларнинг айни вақтда уборшчицалик қилишлари санитария-гигиена қоидаларининг қўпол равишда бузилишидан бошқа нарса эмас. Район санитария станциясининг раҳбарлари (бошлиғи ўртоқ Сальников) бу нонвойхонани ўзларининг назар-эътиборларидан чиқариб ташлаганлар.

Нонвойхонадаги бу ва бошқа камчиликларнинг тезда олдини олиш керак.

В. АБДУСАМАТОВ,
«Коммунизм учун» газетасининг ходими.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«БЮРОКРАТ РАҲБАРЛАР ВА РЕМОНТ ТАЛАБ УЙЛАР»

Юқоридаги сарлавҳа билан газетанинг 18 июль сонида танқидий мақола босилиб, унда Ленин район уй-жой бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шаханская ҳамда район ижроия комитетининг раҳбарлари уйларни ремонт қилдиришга ёрдам бермасликлари, шунингдек меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига қулоқ солмай келаётганликлари кўрсатилган эди.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Коваленконинг редакциямизга маълум қилишича, текширишда қуйидагилар аниқланган: Малогоспитальная кўча, 19- уйдаги квартираларни ремонт қилишга август ойида киришилган. Кўп хоналарнинг поллари, эшик ва деразалари янгидан ишланган. Шу кунларда сувоқ ишлари қизғин бормоқда. Тунука йўқлиги учун томларни ремонт қилишга ҳали киришилган эмас.

«Спокойний» тупикдаги 4- уй капитал ремонтга муҳтож бўлмаганни аниқланган. Район уй-жой бошқармаси билан тузилган шартномага кўра, уйнинг майда ремонтини квартира эгасининг ўзи бажариши керак.

Прем ЧАНД

ТЮРЬМА

ҲИКОЯ

Кеча атоқли ҳинд ёзувчиси, колониал зулмга қарши курашган озодлик куйчиси, ватанпарвар жамоат арбоби Прем Чанднинг (1880 — 1936) вафотига 20 йил тўлди. Биз қуйида ёзувчининг «Тюрьма» ҳикоясини босаётирмиз.

1.

Ананд креслога ўтириб, сигара чекар экан гап бошлади:

— Вишва Мубахардан бунақа бемазагарчиликни кутмаган эдим: имтиҳонлар сессияси яқин қолган бўлсаю, у кўнгиллилар[1] сафига ёзилиб ўтирсая! Агар уни қамоққа олишса, имтиҳонларини ўз вақтида топшира олмайди. Албатта, стипендиядан ҳам маҳрум қилинади.

Ананднинг рўбарўсидаги креслода Руп Мати ўтирарди. Қиз газетани кўздан кечираётган бўлса ҳам суҳбатдошининг гапларини диққат билан тинглаётган эди.

— Сен менга қайғули хабар келтирдинг, — деди қиз. — Наҳотки сен бу ишнинг оқибатларидан уни огоҳлантирмаган бўлсанг?

— Нега огоҳлантирмас эканман! Лекин ўзини улуғ одам деб мағрурланиб юрувчи кишига бирор нарсани тушунтириш қийин. Аксинча, унинг ўзи мени мана шу йўлдан бошлашга уриниб кўрди, — жавоб берди Ананд киноя билан.

Руп Мати газетани буклади-да, сочини тўғрилар экан, унга эътироз билдириб деди:

— Унга ҳаммасини кўнгилдагидек қилиб тушунтиришинг амри-маҳол. Балки бу ишнинг уддасидан мен чиқарман ва уни бу қалтис йўлдан ўзим қайтарарман.

Ананд ҳатто ўрнидан туриб кетди.

— Ўзи нима гап? У ҳали свараджанинг[2] маҳаллий комитетидадир-да, ўша ерга бориб, уни йўлидан қайтар!

Ананд ҳам, Вишва Мубахар ҳам университетда ўқишарди. Ананд удадабурон, шуҳратпараст йигит эди. Вишва Мубахар анча камтар эди. Университет бошлиқлари мурувват қилиб унга озгина стипендия белгилашган бўлиб, бу пул унинг тирикчилиги учун ягона манба эди. Ўтган йил Руп Мати ҳам улар билан бирга ўқирди, кейинги пайтларда соғлиғи ёмонлашгани туфайли университетга бормай қўйган эди.

Иккала йигит тез-тез Руп Матининг олдига келиб туришарди. Ананд қизнинг мойиллигини қозонишга ҳаракат қиларди, Вишва Мубахар эса қизни ёлғиз қўймаслик учун унинг уйига келарди. Дарс тайёрлагиси келмаса ёки кўнгли ғам-ғуссага тўлса, у Руп Матининг олдига келарди: у ўзининг қайғу ва аламларини қиз билан ўртоқлашар ва юрагини бўшатиб, енгил тортиб кетарди. Вишва Анандга юрагини очмас, чунки унинг хайриҳоҳ бўлишига ишонмас эди. Ананд ҳамма вақт ёмон ҳазил қилар, масхаралар, ишқилиб камситишга уринар эди. Вишва Мубахар унга зарба беришга қодир эмасди — ахир оддий чироқ қуёш билан тенглаша олармиди! Ананд ўзининг сўзамоллиги ва ҳозиржавоблилиги билан ундан устун келарди. Лекин бугун Вишва Мубахар биринчи марта ўзининг Анандга тобелигини енгди. Шунинг учун ҳам энди Ананд шикоят қилиш учун Руп Матиникига келди.

Бир неча ойдан бери Вишва Мубахар Анандга ўзининг ҳақлигини исботлашга, уни ўзи кетидан эргаштиришга ҳаракат қиларди, лекин оғзаки олишувда муваффақиятсизликка учрарди. Бироқ у ўз ишончидан қайтмади — унинг қалби аввалгидек ҳаётга активлик билан аралашишни қўмсар эди.

Энди Вишва Мубахар учун бу йил бой берилди, балки энди университет билан умрбод хайрлашишга тўғри келар. Бу ўнбеш йиллик ўқиш завол бўлди деган сўз эди. Авж олиб гуруллаётган алангага ўзни уришдан не фойда? Ахир университетда ҳам Ватан учун бирор фойдали иш қилиш мумкин-ку. Жуда бўлмаганда мана шу Анандни олайлик: у ойда бир марта Конгресс учун взнос йиғади; свадеши[3] ҳаракатига бир неча студентни тортди. Ҳа, Вишва Мубахарнинг ўзини бу ҳаракат билан таништирган ҳам мана шу Ананд-да... Лекин рад этиб бўлмайдиган бу далилларнинг ҳаммаси Вишва Мубахарни ишонтиролмади. Мана бугун Ананд ўз дўстидан хат олди:

«Қимматли Ананд! Мен ўзимни бағишлаётган ҳаракатнинг менга ҳеч қандай фойда бермаслигини жуда яхши англайман. Лекин бу ҳаракат мени тортаяпти. Қайноқ қалби уриб турган софдил кишиларнинг барчаси курашда иштирок этади ва мен учун бошқа йўлнинг бўлиши мумкин эмас. Мен виждонимга қарши, қалбимнинг чақиригига қарши бора олмайман. Университетни тугатганлик ҳақидаги диплом яхши нарса, лекин ҳозир менинг шаъним ҳақидаги масала ўртада турибди, кишининг шаъни эса ҳеч қандай келишувчилик билан чиқиша олмайди.

Сенинг Вишва Мубахаринг».

Ананд бу хатни ўқиб бўлгач, унинг биринчи истаги бориб Вишва Мубахарни бу йўлдан қайтаришга мажбур қилиш бўлди, лекин дўстининг енгилтаклиги унинг ғазабини қайнатиб юборди. Бу ҳақда у Руп Матига яшириб бўлмайдиган асабийлик билан гапирди. Агар қиз унинг иззат нафсига хушомадгўйлик қилиб, йўлдан қайтишга кўндириш учун Вишва Мубахарнинг олдига боришни Ананддан сўраганида, эҳтимол у шундай қилган бўларди. Лекин қиз нечундир ўзи бориб, Вишва Мубахарни кўндиришга қарор қилди. Ананд буни сира ҳам кутмаган эди, шунинг учун ҳам унинг жавобида норозилик, совуқлик ва ҳатто рашк оҳанги бор эди.

Руп Мати менсимагандек унга қаради.

— Яхши, Вишва Мубахар олдига ўзим бораман. — Кейин секингина сўради: — Сен-чи, мен билан бормайсанми?

Наҳотки, бироз эркалаброқ илтимос қилганида Ананднинг ўйламай у билан бирга боришини Руп Мати фаҳмламаган бўлса. Лекин қизнинг сўзларидан фақат Вишва Мубахардан ховотир олаётганлиги сезилиб турарди, шу сабабли Руп Мати билан бирга бориш истаги сўнди — у жуда мағрур йигит эди. Сўнг у бундай жавоб берди:

— Сен билан бирга боришнинг менга фойдаси йўқ — сенинг сўзларинг унга кўпроқ таъсир қилади. Менга қолдирган хати мана. Кўнгил, шараф-шон, виждон каби баландпарвоз сўзларни айтиб алаҳсираётган, сал бўлмаса ўзини ердаги худо деб фараз қилаётган одамга нима ёрдам қилардинг?

Ананд чўнтагидан хатни чиқарди-да, Руп Мати олдига қўйди. Ананднинг заҳарли сўзлари қизни жуда ҳам ранжитди, лекин у ўзини босиб олди. Қиз совуққонлик билан хатни очиб, ўқий бошлади, у дастлаб буни Ананднинг ҳамлаларидан яшириниш учун қилди. Лекин хатни ўқиган сари унинг чеҳраси тобора равшанлашиб, кўзлари ҳайрат билан порлаб кетди. Қиз ўқиб бўлгач, хатни стол устига қўйди-да, ўйчанлик билан деди:

— Йўқ. Энди менинг ҳам бориб, йўлдан қайтаришимнинг кераги йўқлигини кўриб турибман.

Ананд оқибат шундай бўлишини кутмаган эди ва бу ҳол уни руҳлантириб юборди.

— Мана кўрдингми, мен сенга илгари ҳам унинг ичига шайтон макон қурган, унга бирор гапни тушунтириш мумкин эмас дер эдимку. Тюрьмада бир-икки йил ётса, полициячилар тўқмоғини татиб кўрса, бунинг устига у ерда сил касалини орттириб олса, ўшанда, балки, ақли кириб қолар. Унгача эса пуч хаёллар осмонида жавлон уриб, шуҳрат ҳақида ўйлаб юраверади.

Руп Мати унга қулоқ солмаётгандек эди, қиз осмонга тикилиб, булутларнинг ғўзал жилвадор шакллари орасида таниш образ — дхотиси[4] тиззасига тушиб турган озғин гавда, тақир қилиб қирдирилган бош, серҳаракат оғиз чизиғи-саховатлилик, завқлилик ва муҳаббатнинг жонли мужассами кўз олдига келди.

Ананд эса, ҳеч нарсани англамай давом этди:

— О, агар мен қоним ватанимнинг уйғонишидек муқаддас ишга хизмат қилажагига амин бўлганимда эди, иккиланмасдан сўнгги томчисигача шу оннинг ўзидаёқ уни берган бўлар эдим. Бироқ ҳатто юз киши шуни истагани билан нима қилиб берарди? Уларнинг ҳаммаси ўлиб кетади!

Руп Мати аввалгидек юлдузлар орасидан кўзига чалинаётган образга маҳлиё эди. Унинг лабларида табассум ўйнарди. Ананд эса гапдан тинмасди:

— Фақат имтиҳонларини топшириб олиш дардида юрган кишиларни олиб кўрсак, улар ҳам ватанга хизмат қилаётирлар. Ҳар бир киши ҳам, одам ўзига ўзи хизмат қилмаса, ватанига хизмат қила олмайди, дейди. Бу соҳада ҳам енгиб ўтиш лозим бўлган қийинчиликлар бор.

Кўзларини осмонга тиккан Руп Мати Анандга эътибор бермас эди. Йигит буни сезди-да, сафсата сотишни тўхтатди.

— Ҳозир янги, қизиқ фильм чиқипти, иккимиз тушмаймизми? Биринчи сеансига улгурар эканмиз.

Руп Мати худди булутлардан ерга тушгандек бўлди.

— Йўқ, мен киноға тушишни истамайман.

Ананд дилсиёҳлик билан қизнинг қўлини ўз қўлига олди, унинг овозида ҳаяжонланиш оҳанги сезиларди.

— Нега? Балки, тобинг йўқми?

Руп Мати қўлини бўшатиб олишга уринмади.

— Йўқ, соппа-соғман. Гап соғликда эмас-ку.

— Ундай бўлса нега киноға тушишни истамайсан?

— Бугун бормайман — хоҳишим йўқ.

— Бас, шундай экан, мен ҳам бормайман, — деди Ананд жаҳл билан.

— Жуда соз, — жавоб берди Руп Мати киноя билан. — Билетга сарфламоқчи бўлган пулингни бошқа бирор саховатли ишга харжла.

— Жуда ғалати талаб, модомики, сен шуни истар экансан — таъбинг!

— Эртага менга квитанцияни кўрсатасанми?

— Наҳотки сен шу нарсада ҳам менга ишонмасанг? — Ананд жуда хафа бўлди.

Руп Мати билан қилган суҳбатидан эзилган Ананд ўз уйига, меҳмонхонага кетди. Тезда унинг кетидан қиз ҳам чиқди. У свараджа маҳаллий комитети томон йўл олди.

Руп Мати комитет биноси олдида кўнгиллиларни кўрди, улар четэл газламаларининг тойларини уюм-уюм қилиб қўйишаётган эди. Вишва Мубахар улар орасида йўқ эди. Бошқа бир гуруҳ кишилар вино магазинларини бойкот қилиш учун кетишга ҳозирлик кўришаётган эди, буларнинг орасида ҳам Вишва йўқ эди. Шунда Руп Мати комитет секретарига мурожаат этишга қарор қилди:

— Вишва Мубахарни қаердан топсам экан, айтиб бера олмайсизми?

2.

— Қанақа Вишва Мубахарни? Бугун ёзилган йигитними?

— Худди ўшанинг ўзи! — севиниб кетди Руп Мати.

— О, у жуда мард йигит! У қишлоқда иш олиб боришга рози бўлди. Ҳозир станцияда бўлса керак. Соат еттида кетадиган поезд билан жўнайди.

— Балки мен уни станцияда учратарман?

— Агар чаққонроқ борсангиз, у ердан топасиз, — жавоб берди секретарь соатига қараб.

Руп Мати велосипедини минди-да, тезда станцияга етиб келди. Вишва Мубахарни у перрондан топди. Йигит қизни кўриши биланоқ тезгина унинг ёнига келди.

— Бу ерга қандай қилиб келиб қолдинг? Бугун олдингга Ананд бордими, шундоқми?

Қиз йигитнинг саволларини жавобсиз қолдириб, унинг бошидан оёғигача кўздан кечирди.

— Сенга нима бўлди? Юришингни қара. Наҳотки ўзини ватанга бағишлаганларга пойафзал кийиш тақиқ қилинган бўлса?

Лекин Вишва Мубахар қатъият билан жавоб олишга уринди:

— Ананд сенга ҳеч нарса айтдими?

— Албатта. Ҳаммасини айтиб берди. Сени нима кутаётганини хаёлингга келтирасанми? бу иш жуда бўлмаганда сенинг икки йиллик умрингни олади. Сен бу ҳақда ўйладингми?

Вишва Мубахарнинг чеҳрасини ғам босди.

— Буларнинг ҳаммасидан хабардор бўлсанг-у, наҳотки менинг қароримни маъқуллаш, кўнглимни кўтариш учун илиқ сўз тополмасанг?

Руп Матининг юраги оғриқдан қисилди, лекин у сирни бой бермади.

— Сен мени ким деб ўйлайсан, дўстингманми ёки душманингманми?

Вишва Мубахарнинг кўзларига ёш келди.

— Нега сен бундай деб сўраяпсан, Руп Мати? Сенинг менга ким бўлишинг ўзингга равшан эмасми?

— Ундоқ бўлса сенга маслаҳатим шу — жўнаб кетма! Ҳозироқ уйга қайт!

(Давоми тўртинчи бетда)

[1] Ўз ҳаётларини ватаннинг миллий озодлиги учун кураш ишига бағишлаган Миллий конгресс партиясининг тарафдорлари.

[2] Ҳиндистонга ўзини идора қилиш ҳуқуқи ва озодлик берилиши учун бошланган ҳаракат. Бу ҳаракатга Миллий конгресс партияси раҳбарлик қиларди.

[3] Инглиз товарларига бойкот эълон қилиш учун, ватан саноатини ривожлантириш учун бошланган ҳаракат.

[4] Ҳиндистонда эркаклар кийими. Узун матодан тикилган бўлиб, тиззадан белгача кийилади.

ТЮРЬМА

(Боши учинчи бетда)

— Йўқ, Руп Мати, бу дўстнинг маслаҳати эмас. Чин кўнгилдан гапирмаётганингга ишонаман. Ўзинг бир ўйлаб кўр, университетни битирганимдан сўнг мени нима кутади — жуда нари борганда ойига бирор юз рупий оладиган аянчли бир хизматга эга бўламан-да. Балки, қариганимда уч-тўрт юз рупий оладиган бўларман. Мен бунинг эвазига нимани танлаганлигимни биласанми? Свараджанинг бутун мамлакатда ғалаба қозонишини танладим! Бундай яшагандан кўра, шу улуғ ва олижаноб мақсад йўлида ҳалок бўлган яхши... Энди менга рухсат бер — поезд келаяпти... Анандга айт, мендан хафа бўлмасин...

Шу чоққача Руп Мати соддаваш ва оддийдек кўринган бу йигитнинг қайғусига ўртоқ бўлиб юрарди, холос. Лекин энди унга бошқа кўз билан қаради ва уни янгича тушуна бошлади. Қизнинг қалби Вишва Мубахарнинг дили билан ҳамоҳанг равишда ура бошлади, йигит унга фавқулодда яқин ва азиз бўлиб қолди. Унинг илгариги камчиликлари — кўзга кўринмаслиги ва камтарлиги — бирдан унинг фазилатларига айланди, янги, ажойиб рангларда порлаб товланабошлади. О, қиз унинг қадрини энди билди — ҳозир Руп Мати у билан дунёнинг нариги четига бўлса ҳам борарди. Қиз унга нур тўла кўзларини тикиб қараркан, ишонч билан илтимос қилди:

— Мени ўзинг билан олиб кет.

Вишва Мубахар бу сўзлардан худди маст бўлиб қолгандек бўлди:

— Сенитми? Ундан кейин Ананд мени соғ қўймайди!

— Бўлматан гапни қўй! Мен ўйинчоқ эмасман-ку, Анандининг мулки эмасман-ку!

— Бўлмаса Ананд сенинг кўлингда ўйинчоқ.

Руп Мати унга таъналик қараш билан боқди-ю, ҳеч қандай жавоб айтмади. Унинг бутун ҳаёти энди кераксиз ва бемақсаддек туюлди, оёқлари худди кишанлангандек эди. Йўқ, у ҳам Вишва Мубахар сингари озод бўлишни истарди. Аслзодалар оиласининг ягона қизи Руп Мати мўл-кўлчилик ва фароғат қўйнида тарбияланганди. Лекин энди ҳаётининг одатдаги шароитлари бир зиндон бўлиб кўринди ва унинг қалби асирликдан халос бўлишга интила бошлади.

Поезд келди. Пассажирлар вагонларга ёпирилдилар.

— Хўш, энди нима бўлди? Наҳотки мени ўзинг билан бирга олиб кетмасанг? — сўради Руп Мати ўпкасини зўрға тутиб.

Лекин Вишва Мубахар юмшамади.

— Йўқ, — деди у қатъийлик билан.

— Нима учун ахир?

— Буни сенга тушунтириб ўтиришни истамайман.

— Эҳтимол, сен мени қишлоқда яшай олмайди деб ўйласанг керакда?

Вишва Мубахар иккиланиб қолди. Бу ҳам, албатта, жиддий сабаб бўла оларди, лекин қизнинг ғурурига тегмаслик учун бу ҳақда унга ҳеч нарса демади.

— Йўқ, гап унда эмас, Руп Мати.

— Бўлмаса, нимада? Балки, сен ота-онам мени уйдан ҳайдаб юборади, деб қўрқаётгандирсан?

— Шундай дейиш ҳам мумкин. Шундай бўлса яхшими?

— Бу тўғрида мен заррача ҳам ташвишланмайман.

Руп Матининг хира ой нури ёритиб турган юзида қатъий қарорга келганлиги акс этган эди, буни кўрган Вишва Мубахар ноқулай аҳволга тушди.

— Тушунсангчи, Руп Мати, сендан илтимос қиламан... Мен учун мана шу қарорингдан қайт.

Руп Мати бошини маъюсона эгди.

— Яхши. Сен агар шуни қатъий талаб қилсанг, сенинг истагингни бажо қиламан. Лекин сендан шуни илтимос қиламанки, менинг бу истагимни бундан сўнг бутун умр пушаймон қиладиган бир лаҳзалик иштиёқнинг натижаси, деб ўйлама. Йўқ. Бунинг вақтинчалик интилиш эмаслигини сенга амалда кўрсатаман, мен ўз қарашларимни ўзгартирмайман ва уларни тақдирнинг барча синовларидан олиб ўтаман... Майли, энди кетақол. Фақат ўзингни нокерак хавф-хатарда қолдирма, сендан сўрайман. Лекин агар иш сенинг принципларингга тақилса, ҳеч қачон, ҳатто қонун панжасига тушиш хавфи таҳдид қилганда ҳам улардан қайтма. Мен ишларингнинг муваффақияти учун... Сен учун дуо қиламан.

Паровоз гудоги чалинди. Вишва Мубахар вагон зинасига лип этиб чиқиб олди... Поезд тезлигини оширa берди, темир излар орасидаги ғилдираклар «тақа-тақ» қилиб кетаберди...

Руп Мати вокзал перронида узоқ вақт туриб қолди. У ўзини янги туғилгандек ва худди дунёдаги ҳамма хазинага эга бўлгандек бахтиёр ҳис қилди.

3.

Руп Мати ёзув столи тортмаларининг бирида Вишва Мубахарнинг эски, оқариброқ қолган сурати ётарди. Қиз станциядан қайтгач, шу суратни чиройлик рамкага солди-да, стул устида турган Анандининг суратини олиб, унинг ўрнига қўйди.

Вишва Мубахар унга бир неча хат юборди. Руп Мати уларни ўқиб, кейинроқ жавоб ёзарман деб олиб қўяберди. Мана бир кун келиб, қиз хатларнинг ҳаммасини олди, қайта ўқиб чиқиб, жавоб ёзди-да, хатларни авайлаб тахлаб яна стол тортмасига солиб қўйди. Бир куни у газетада Вишва Мубахарни мақтаган бир даракни ўқиди-да, севиниб кетди. Энди у ҳар куни свараджа маҳаллий комитетига боришни одат қилиб олди. У комитет мажлисларида ҳам, митингларда ҳам иштирок эта бошлади. У ўзини ўраб олган қимматбаҳо ва зийнат буюмлардан воз кечди. Энди шойи эмас, балки хонаки матодан тикилган сари ёпина бошлади. У уйига чарх олиб келиб, ип йигирадиган бўлди. Қиз ингичка қилиб йигирилган калавадан Вишва Мубахар учун кўйлак тикишни орзу қиларди. Шу пайтда университетда имтиҳонлар бошланган бўлиб, Ананд Руп Матиларникига кўп келмас эди. Тўғри Ананд уларникига бир-икки марта келди, лекин кўп ўтирмади. Эҳтимол бунинг сабаби Руп Матининг совуқ қарши олгани бўлса керак.

Бир ой ўтди. Бир куни кечқурун уларникига Ананд келди. Шу пайтда Руп Мати свараджа комитетига бориш учун отланиб турган эди, Ананд унга таъна билан деди:

— Биласанми, Руп Мати, кейинги пайтларда сен билан гаплашиш қийин бўлиб қолди. Ўзи нима гап?

Қиз стулга ўтириб жавоб берди:

— Сен ўз китобларингдан бошқа ҳеч нарсани кўрмайсан, ҳатто реал ҳаётда нималар бўлаётгани ҳақида тасаввурга ҳам эга эмассан. Свараджа комитетига бир марта кирганингда ҳам мамлакатнинг қандай яшаётганини билар эдинг.

Ананд дунёдаги ҳеч қандай ҳодиса ҳам ҳайрон қолдира олмайдиган киши қиёфасига кириб деди:

Вишва Мубахар қишлоқда катта ютуқларни қўлга киритгани ҳақида ёзибди. Ўзи интилган ишда лаёқатини намойиш қилмоқда. Бир ўйлаб кўр: бу ерда оғзини ҳам очолмасди, у ерда, қишлоқда чинакам нотиқ бўлиб кетипдия. Руп Мати унга еворгудек бўлиб тикилди, унинг бу қарашида мен учун муқаддас бўлган нарсага нега ифлос қўлингни урасан деган маъно бор эди.

— Агар одам мана шундай қобилиятларга эга бўлса, унинг бошқа камчиликлари асло билинмай кетади. Халқ ҳаракати ҳақидаги хабарлар билан танишиб боқ. Вишва Мубахар қишлоқда шундай ишларни қилдики, у ерда бир метр ҳам чет эл газмоли сотилмаётир, бирорта ҳам киши вино дўконига кирмаётир. Энг муҳими шуки, у ерлардаги магазинларга пикетчилар қўйиш эҳтиёжи тамоман йўқолди. Ҳамма ерда халқ панчаятлари[1] тузилмоқда.

— Лекин шуни билиб қўйгинки, абадий шундай кетмайди. У бир кун эмас, бир кун бир балога дучор бўлади. Қанча яхши ишласа, шунча тез дучор бўлади, — бепарволик билан деди Ананд.

— Бундай олий жаноб ишга ҳаётингни бағишласанг ҳам ҳайф кетмайди!—қизғинлик билан эътироз билдирди Руп Мати. — Кеча у ишлаётган қишлоқда катта митинг бўлиши, бутун округдан одамлар тўпланиши керак эди. Ҳа, ҳозир у ерда суд процессларига вақт ҳам йўқ, адвокатларнинг иши юришмаяпти!

— Мана кўрдингми, свараджадан фақат ишчилар билан деҳқонлар манфаат кўрадилар. Заминдорлар, адвокатлар, савдогарлар сингари муътабарли кишилар эса ундан фақат зарар кўрадилар.

Руп Мати бугун Анандининг кайфияти жанжал чиқармоқчи бўлиб турганини сезди. Қиз унга лойиқ жавоб беришга қарор қилди.

— Хўш, сен нимани истайсан, заминдорлар, адвокатлар, савдогарлар халқнинг қонини сўриб ётаберсинми, бахтсиз камбағаллар ҳисобига бойиб ётаберсинми? Бунга қарши ҳеч ким чурқ этмасинми?

Ананд ғазабдан тутоқиб жавоб берди:

— Билимдонлар ва бойлар ҳамма вақт дунёга ҳукмронлик қилиб келдилар, бундан кейин ҳам ҳукмронлик қилавердилар. Бу тартиб абадий давом этади ва у ҳеч қачон бузилмайди.

Руп Мати унга қўшилмай ўз фикрини қизғин ҳимоя қилди.

— Қўй-э, мустақилликка эга бўлганимиздан кейин ҳам бойлар аввалгидек камбағаллар устидан ҳукмронлик қилаберса, интеллигенция эса аввалгидек жамият манфаатларига бефарқ қараса, унда сварадж учун курашмаган ҳам яхшироқ экан-да. Ахир бир ховуч асилзодаларнинг ҳаддан ташқари бойиши ва интеллигенциянинг эгоистлиги бизни ҳалокат ёқасига олиб келди. Биз шунча қурбонлар беришимизга қарамай бу иллатларга ва ифлосларнинг ҳаммасига қарши курашар эканмиз бу иллатларни тарқатувчилар чет элликларнинг ўрнига ҳиндистонликлар бўлсин деб курашмаётирмиз-ку. Мен, аслини олганда, свараджанинг ғалабасидан янги кишанларни кутмайман. Мен ҳатто энг камбағал кишилар ҳам инсонлардек турмуш кечирадиган жамиятни орзу қиламан.

— Ҳа, энди бу сенинг шахсий фикринг, — деди Ананд узил-кесил.

— Ҳа, бу ҳаракат ҳақида сенинг ҳеч нарса ўқимаганингни кўриб турибман! — ҳайрон бўлиб деди Руп Мати.

— Ўқимадим, ўқимоқчи ҳам эмасман, — жавоб берди Ананд кеккайиб.

— Нечора, бу сенинг ишинг, Ватан бу ишингдан ҳеч нарса йўқотмайди, — деди Руп Мати истеҳзо билан.

Ананд ҳайрон бўлиб сўради:

— Бундай фикрлар миянгга қаёқдан келди? Сен тамоман бошқача қиз бўлиб қолибсан!

Шу пайтда почтальон газета олиб келиб қолди. Руп Мати шошиб-пишиб уни очди. У биринчи сарлавҳани кўриши биланоқ кўзлари порлаб, юзи ички бир нур билан ёришиб кетди. Қиз ҳаёжон билан ўрнидан турди-да, тўлқиндан жаранглаган товуши билан деди:

— Вишва Мубахар қамалибди— икки йилга кесилибди.

— Нима учун? — бепарволик билан сўради Ананд.

— Рокигонжда митинг бўлибди. Уни ўша ернинг ўзида қамоққа олишибди, — жавоб берди Руп Мати Вишва Мубахарнинг суратига табассум билан боқар экан.

— Унинг бўлмаганда икки йилга қамалишини олдиндан билардим. Мана энди у бутун ҳаётини заҳарлади, — насиҳатомуз бир оҳангда деди Ананд.

Руп Мати оташин ғазаб билан жавоб берди:

— Наҳотки, сенингча, университет дипломигина киши ҳаётини қизиқарли ва мазмунли қилса? Наҳотки, сен инсониятнинг бутун билими, бутун тажрибаси фақат китобларда бўлади деб ўйласанг? Менингча, аксинча: сен философия ва логика китобларини ўн йил ўқисанг ҳам мана шу икки йил ичида Вишва Мубахарнинг характерини тоблайдиган амалий тажрибага эга бўла олмайсан. Агар билим олишдан, ўқишдан мақсад характерни тарбиялаш бўлса, ўз ватанининг мустақиллиги учун курашда чиниққан яхши эмасми? Ўз манфаатингни кўзлайдиган бўлсанг, бу мақсадга ҳеч қачон эриша олмайсан. Бу ташвишлар ҳаётимизда жиддий роль ўйнайди ва уларни унутмаслигимиз керак десам, менга эътироз билдиришинг мумкин. Албатта, бунда ҳақиқат нишонаси бор, лекин мен адоват сақловчиларнинг ўз жонини халқ ва ватан учун кураш ишига фидокорона бағишлаганларни мазах қилишларини эшиттим келмайди.

— Газетада бугун Вишва Мубахар билан ҳамкорлик юзасидан намойиш бўлиши ҳақида хабар босилибди. Сен борасанми? — сўради Ананд.

— Албатта, бораман, — қатъийлик билан жавоб берди Руп Мати.— Мен ҳатто нутқ ҳам сўзлайман. Эртага эса Ронигонджга жўнайман. Вишва Мубахар ёққан нур умр бўйи менинг дилимни ёритиб туради.

Ананд ихтиёрида Руп Матини қўлдан чиқариб юбормасликнинг ягона умиди қолди ва у чўкиб кетаётган киши сув юзидаги хасга тирмашгандек шу умидга ёпишди.

— Ота-онангдан руҳсат сўрадингми?

— Сўрайман.

— Улар сени юборишмаса нима бўлади?

— Гап принцип устида кетганда ҳеч кимнинг руҳсати талаб қилинмайди.

— А-а... Ундай бўлса, бошқа гап, — тишлари орасидан ғижиниб деди Ананд ўрнидан турар экан.

У бошқа бир оғиз ҳам сўз айтмай уйдан чиқди. У бирдан алла нечук эзилиб кетгандек, елкалари чўккандек бўлиб қолди, гандираклаб юрар, худди йиқилиб тушай-тушай деб борарди.

Русчадан **М. Яҳёев** таржимаси

---

[1] Беш кишидан иборат оқсоқолларнинг жамоа кенгашлари.

Германия Демократик Республикасининг 7 йиллиги муносабати билан Берлинда қабул маросими

БЕРЛИН, 7 октябрь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси барпо этилган куннинг етти йиллиги муносабати билан Германия Демократик Республикасининг Министрлар Совети бугун қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Германия Демократик Республикасининг президенти В. Пик, Халқ палатасининг раиси И. Дикман, бош министр О. Гротеволь, бош министр ўринбосарлари, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва кандидатлари, министрлар, Германия Демократик Республикаси Халқ палатасининг ва ўлкалар палатасининг депутатлари, демократик партияларнинг ва оммавий ташкилотларнинг раҳбар арбоблари, атоқли фан ва маданият арбоблари, ишлаб чиқариш илғорлари, шунингдек дипломатик корпус аъзолари, немис ва чет эл журналистлари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида ҳозир бўлганлар орасида СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги элчиси Г. М. Пушкин ҳам бор эди.

Қабул маросими қизғин, самимий вазиятда ўтди.

Германия Демократик Республикаси етти йиллигининг байрам қилиниши

БЕРЛИН, 7 октябрь. (ТАСС). Германя Демократик Республикасининг меҳнаткашлари Германия тарихида биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати барпо қилинган куннинг етти йиллигини бугун нишонламоқдалар. Бу улуғ кунни байрам қилиш умумхалқ тантанасига айланди. Республика пойтахтининг кўчалари ва майдонлари бугун айниқса гавжум. Германия Демократик Республикасининг давлат байроқларини ва ишчилар ҳаракатининг қизил байроқларини кузнинг енгил шабадаси ҳамма жойда ҳилпиратиб турибди. Республиканинг хилма-хил ва рангба-ранг турмуши жуда кўп плакатларда ва транспарантларда акс эттирилган.

Маркс-Энгельс майдонига ўрнатилган марказий трибунага ҳар бир немис ватанпарвари учун қадрли бўлган: «Яшасин тинчлик, демократия ва социализм давлати — Германия Демократик Республикаси!» деган сўзлар ёзилган. Майдонда, шунингдек унинг атрофидаги кўчаларда халқ байрам сайили ўтказмоқда. Берлин театрининг артистлари: ашулачилар, музикачилар, бадиий асарларни ўқиб берувчилар, цирк артистлари меҳнаткашларга атаб концертлар бермоқдалар. Бир қанча жойларда спорт мусобақалари ўтказилаётир.

Берлиннинг демократик секторида ўтказилган халқ сайилларида Ғарбий Берлин аҳолисидан ҳам кўп киши қатнашди.

ИТАЛИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БИЛАН ЮГОСЛАВИЯ КОММУНИСТЛАР СОЮЗИНИНГ ВАКИЛЛАРИ УРТАСИДА МУЗОКАРАЛАР

БЕЛГРАД, 7 октябрь. (ТАСС). «Борба» газетаси хабар беради: Кеча Югославия Коммунистлар союзининг Марказий комитетида Италия Коммунистик партиясининг делегацияси билан Югославия Коммунистлар союзининг вакиллари ўртасида музокаралар бошланди. Биринчи фикр олишув бўлди. Бугун музокаралар давом эттирилади.

Италия Коммунистик партияси делегациясининг аъзолари Белграддаги музокаралардан кейин Македонияга борадилар, сўнгра, Хорватияни ва Словенияни бориб кўрадилар.

Президент Эйзенхауэрнинг баёноти

ВАШИНГТОН, 6 октябрь. (ТАСС). Кеча Оқ уй президент Эйзенхауэрнинг махсус баёнотини эълон қилди. Бу баёнот АҚШ президентлигига демократик партиядан кандидат қилиб кўрсатилган Стивенсоннинг атом қуролини синаб кўришларни тўхтатиш тўғрисидаги таклифига жавобдир.

Баёнотда Америкадаги сайловчиларнинг рағбатини қозониш мақсадида айтилганки, АҚШ ядро қуролини синаб кўришни ва қўлланишни чеклаш ҳамда контроль остига олиш йўлидаги ўзининг «қизғин интилишини муттасил» таъкидлаб келди, АҚШ ҳукумати «фақат бир неча мамлакат устигагина эмас, шу билан бирга, жаҳондаги ҳамма халқларнинг устига ҳам оғир юк бўлиб тушаётган қуролланишни камайтириш учун тўхтовсиз кураш олиб боришни давом эттириш» ниятидадир. Шу билан бирга, Эйзенхауэр баёнотида «атом қуролини синаб кўриш» Америка «мудофаа» программасининг «зарур қисми бўлиб келган ва шундай бўлиб қолаги» дейилади.

Эйзенхауэр ўз баёнотида, турли типлардаги ва миқёсдаги қурол-яроғлар ишлаб чиқаришга, бу қурол-яроғларни синовдан ўтказиб туриш ва такомиллаштиришга тегишли эътибор бериш АҚШ ҳукуматининг бурчидир» деб таъкидлайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 6 октябрь. (ТАСС). Кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг хавфсизлик Кенгашида Сувайш масаласини муҳокама қилиш бошланди.

Хавфсизлик Кенгашининг мажлисида АҚШ, Англия, Франция ва Совет Иттифоқининг ташқи ишлар министрлари, шунингдек Сувайш масаласини муҳокама қилишда қатнашиш учун чақирилган Миср ташқи ишлар министри иштирок қилмоқда. Хавфсизлик Кенгашининг мажлисини чақириш ғарб давлатларига дўқлар ва ультиматумлар қилишдан воз кечиб, Сувайш масаласини конструктив равишда ҳал қилиш йўлларини топишга уриниб кўриш имкониятини берар эди.

Бироқ, Англия ва Франциянинг бу мажлисда сўзга чиққан вакиллари Мисрга эски айблар қўйишни ва дўқлар қилишни яна давом эттирдилар. Улар Миср ҳукуматининг каналдан фойдаланувчи мамлакатларнинг манфаатларини тўла равишда кўзда тутган ва барча мамлакатларнинг кемаларининг каналда бемалол қатнашини гарантиялайдиган таклифини бутунлай назар-эътиборга олмадилар. Улар Сувайш канали компаниясини национализация қилишга Мисрнинг «ҳақи йўқ» деб «исбот» қилмоқ учун ўзларининг бутун сўзамолликларини ишга солдилар.

Англия ташқи ишлар министри Ллойд Сувайш канали Мисрнинг бир қисми эканлигини рад қилмади, лекин Мисрнинг суверенитети Сувайш канали компаниясини национализация қилмоқ учун Мисрга ҳуқуқ бермайди, деб даъво қилди.

Ллойд каналдан фойдаланувчи мамлакатлар канални бошқаришга ҳақлидирлар, деб исбот қилишга уриниб, 1888 йилги Конвенцияни рўкач қилди, ҳолбуки, бу Конвенция фақат каналда кемаларнинг бемалол қатнашигагина тааллуқли эканлиги ҳаммага маълумдир. Ллойд канални бошқаришда чет давлатларнинг «аввалги ҳуқуқларини» тиклашни талаб қилди. Агар илгариги Сувайш канали компаниясини тиклаш мумкин бўлмаса, деди у, унинг ўрнига шу мақсаднинг ўзига хизмат қиладиган халқаро характердаги бошқарма белгиланиши лозим. Англия ташқи ишлар министри, гарчи бу талаб Мисрнинг суверен ҳуқуқларига тўғри келмаса ҳам, бу талаб «музокаралар учун ҳаққоний асос бўлади» деб айтди.

Ллойд, канални бойкот қиламиз, деб яна дўқ урди. У, Яқин Шарқ мамлакатлари Африка атрофидан айланиб ўтадиган денгиз йўлидан фойдаланиш мумкинлиги билан ҳисоблашмоқлари лозим, бу эса, шу мамлакатларнинг иқтисодий аҳволига таъсир қилади, деди. Ллойд канал устидан чет давлатлар контроллигини тиклашни кўзда тутиб, Сувайш проблемасини «ҳал қилиш» соҳасида Ғарб томонидан ишлаб чиқилган план Мисрга ультиматум тарзида тақдим этилганлигидан иборат ҳаммага маълум фактни инкор қилди. Ллойд, Миср каналдан фойдаланишдан келадиган маблағларнинг ҳаммасини канални яхши сақлаб туриш ва кенгайтириш учун сарф қилмоқчи эмас, шу сабабли, Миср бу ишга етарлик маблағ ажрата олмайди, деган важларни келтириб, Ғарб давлатларининг канални бошқариш «ҳуқуқларини» тиклаш тўғрисидаги талабини шу важлар билан мустаҳкамлашга уринди.

Бироқ, ҳаммага маълумки, илгариги Сувайш канали компанияси каналдан келаётган даромадларнинг фақат озгина қисминигина канални яхшилаш ишларига сарфлар эди. Пировардида, Ллойд Англия «ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қатъий бел боғлаган» деб яна таъкидлаб ўтди.

Ллойд, умумий дискуссия тамом бўлганидан сўнг, Хавфсизлик Кенгашининг мажлислари ёпиқ мажлис тарицасида ўтказилсин, деб таклиф қилди.

Сўнгра, Франция ташқи ишлар министри Пино сўзга чиқиб, у ҳам шу важларни келтирди. У ҳам, Миср Сувайш канали компаниясини национализация қилишга ҳақли эмас эди, чунки бу канал алоҳида статусга эга, бу канал бошқармасининг асосий турар-жойи Париждадир, канал акцияларига эга бўлганларнинг муносабатлари эса, ўтмишда Франция қонунлари асосида олиб борилар эди, деб даъво қилди. Миср ҳукумати, деди у, канални национализация қилиши мумкин эмас, чунки ҳозирги вақтда «миллий суверенитетнинг аниқ чегаралари бор», Гарчи Миср ҳукумати Сувайш каналида кемаларнинг бемалол қатнашини гарантияловчи 1888 йилги Конвенцияга ўзининг риоя қилмоқчи бўлганлигини очиқ-ойдин айтган бўлса ҳам, лекин шунга қарамай, Пино «халқаро шартномаларни ҳурматлаш»га чақирди.

Франция ташқи ишлар министри каналда кемаларнинг қатнашини халқаро бошқарма идора қилиб туриши лозим, деб талаб қилишни давом эттирди. Унинг сўзига қараганда, фақат шундай қилинганидагина, каналдан фойдаланувчиларнинг «қонуний ҳуқуқлари» таъминланиши мумкин эмиш.

Франция министри Ллойднинг канални бойкот қиламиз ва Мисрга иқтисодий тазйиқ ўтказамиз, деб қилган дўқларини такрорларди. Шу билан бирга, Пино фақат иқтисодий дўқлар қилиш билангина чекланмади. У, Англия ва Франция ҳукуматлари томонидан Мисрга қарши кўрилган ҳарбий характердаги тадбирларни оқлашга ўринди ва ҳатто, бу тадбирлар «мақсадга мувофиқ» тадбирлар, деб исбот қилишга уринди.

Сувайш проблемаси, деди пировардида Пино, чалаярим чоралар билан ҳал қилиниши мумкин эмас... Ожизлик қаттиққўлликка қараганда хатарли бўлиб чиқадиган вазиятлар ҳам бўлади. Қўйилган масала жуда жиддийдир. Бирлашган Миллатларнинг келажаги, жаҳоннинг келажаги бу масалани қандай ҳал қилишингизга боғлиқдир».

Шундай қилиб, Франция вакили ҳатто Бирлашган Миллатларнинг Хавфсизлик Кенгашида ҳам ультиматум тили билан гапиришни ва тинчликни бузадиган дўқлар қилишни ўзи учун лозим деб билди. Ваҳоланки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави ўзининг ҳамма аъзоларидан куч қўлланишдан ва халқаро низоларда куч қўлланмоқчи бўлиб дўқлар қилишдан ўзларини тийишни талаб қилади. Бу ҳол ҳаммага маълумдир.

Пино ўз нутқида Миср президенти Жамол Абдил Носир шаънига туҳматлар қилди, бу эса, Франция ҳукумати Миср билан музокаралар олиб боришни истамаётганлигини яна бир марта исбот қилади.

Англия ва Франция вакиллари томонидан киритилган резолюция проектида Хавфсизлик Кенгашига Миср ҳукуматининг Сувайш каналини национализация қилганлигини қоралаш ва сепарат Лондон кенгашида Ғарб давлатлари тутган позицияни маъқуллаш таклиф этилади. Резолюция проекти каналдан фойдаланувчиларнинг «аввалги ҳуқуқларини» тиклашни кўзда тутади. Бошқача сўз билан айтганда, Англия-Франция проекти Мисрдан ўз суверен ҳуқуқларидан воз кечишни ва чет давлатларнинг Сувайш канали устидан бўлган ҳукмронлигини тиклашни талаб қилади.

Англия-Франция резолюция проекти бу проект авторларининг фақат Мисрнинг манфаатларига ва суверен ҳуқуқларига қарши қаратилган ўз ҳаракатларинигина эмас, шу билан бирга, ўрта Шарқдаги тинчликка ҳам қарши қаратилган ўз ҳаракатларини Хавфсизлик Кенгашининг обрўси билан ниқобламоқ учун бу халқаро органдан Мисрни қоралашни талаб қилаётганликларини кўрсатади. Улар халқаро низоларни музокаралар олиб бориш йўли билан тинч ҳал қилмоқ учун тузилган бу органни Мисрни суд қиладиган органга айлантиришга уринмоқдалар.

Хавфсизлик Кенгашига шу резолюция киритилганлиги яқинда Американинг «Нью-Йорк пост» газетаси томонидан айтилган фикрни таъкидлаб берди. Бу газета, Англия ва Франция ҳукуматлари ўзларининг дўқлар қилишдан иборат сиёсатларини қоралаётган кишиларга Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Сувайш проблемасини ҳал этишни «уддалай олмайди» деб «исбот қилиш» мақсадидагина Хавфсизлик Кенгашига шикоят билан мурожаат қилдилар, деб ёзган эди.

Мажлиснинг охирида АҚШ давлат секретари Даллес сўзга чиқиб, қисқача баёнот берди. Даллес мен АҚШнинг нуқтаи назарини кейин айтиб бераман, дедию, шуоннинг ўзидаёқ Қўшма Штатлар Англия ва Франция томонидан киритилган резолюция проектини қувватлайди, деган гапни айтди.

Даллеснинг мустамлакачи давлатларнинг Сувайш каналига нисбатан қонунсиз имтиёзларини тиклашни талаб қилаётган резолюция проектини қувватлаб гапирган бу бир-икки оғиз сўзи Америка пропагандасининг, АҚШ Сувайш масаласида бошқа мустамлакачи давлатларнинг позицияларидан фарқ қиладиган ва муросага йўл қўймайдиган қандайдир алоҳида позицияга эгадир, деган даъволари бутунлай пуч эканлигини кўрсатди.

Хавфсизлик Кенгашининг эндиги мажлиси 8 октябрда бўлади.

Америка разведкасининг раҳбари Узоқ Шарқ ва Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига инспекция мақсадида сафар қилмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 6 октябрь. (ТАСС). Информация агентликларининг берган хабарларида айтилишича, Американинг чет мамлакатлардаги разведка органлари қилаётган ишлар билан танишиш мақсадида «инспекция сафарида юрган» америка разведкасининг раҳбари Аллен Даллес Тайванга келган. Даллес Тайванга келмасдан олдин Шарқи-Жанубий Осиёнинг баъзи жойларида бўлган.

Хабарларда айтилишича, А. Даллеснинг юқори мартабадаги расмий шахслар билан учрашувлари тўғрисида қисқа-қисқа берилаётган хабарларни ҳисобга олмаганда, унинг бутун фаолияти қаттиқ сир қилиб тутилмоқда. Бугун А. Даллес Тайвандан «номаълум томонга» жўнаб кетади.

Лондондаги оммавий митингда Гарри Поллитнинг айтганлари

ЛОНДОН, 7 октябрь. (ТАСС). Кеча кечқурун Лондондаги Эмпресс-холл залида кўп минг кишилик митинг бўлди. Компартиянинг Лондон комитети томонидан ташкил этилган бу митингда Буюк Британия Коммунистик партияси ижроия комитетининг раиси Гарри Поллит нутқ сўзлади.

Нотиқ Англия ҳукмрон доираларининг Сувайш канали масаласидаги сиёсатини танқид қилиб, Англия ҳукумати Сувайш масаласини Хавфсизлик Кенгашига топширдию, аммо, Мисрга нисбатан куч қўлланиш тўғрисида ўзининг дўқ қилиш сиёсатидан қайтмади, деб уқтириб ўтди. «Консерваторлар, деди Гарри Поллит, бирор можаро чиқариб, бу можародан уруш очиш мақсадида фойдаланмоқ учун бутун кучларини сарф қилдилар». Поллит инглиз халқи Мисрга қарши куч қўлланилишига йўл қўймаслиги мумкин, деб ишонч билдирди.

Поллит Кипр масаласида Англия ҳукуматининг ўтказаётган сиёсати тинчлик иши учун хатарли эканлигини кўрсатиб ўтди. У, инглиз меҳнаткашларини Ғарбий Германияда реваншчи армия тузишга қарши тағин ҳам кескинроқ кураш олиб боришга чақирди.

Сўнгра, Гарри Поллит Британия тред-юнионларининг яқинда бўлиб ўтган конгрессида ва лейбористлар партиясининг конференциясида чиқарилган қарорлар тўғрисида гапириб ўтди. У, улар қабул қилган бир қанча қарорлар шу ташкилотларда прогрессив тенденциялар ўсиб бораётганлигини, шунингдек Англия халқ оммасининг жанговарлик руҳи мустаҳкамланиб бораётганлигини акс эттирди, деди. Шу муносабат билан нотиқ айтдики, ҳозирги мавжуд шароитда бутун ишчилар ҳаракатининг бирлигига эришиш мумкин.

Митинг қатнашчилари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига телеграмма қабул қилдилар. Улар бу телеграммада Хавфсизлик Кенгашининг Сувайш масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга ёрдам беришга чақирдилар. Кипр оролида бўлаётган репрессияларга хотима беришни талаб қилиб, орол губернаторига телеграмма юборишга қарор қилинди. Митинг қатнашчилари Кипр аҳолисига ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини беришга чақирдилар.

Япония бош министри Хатояма Москвага учиб кетди

ТОКИО, 7 октябрь. (ТАСС). Киода Цусин агентлиги хабар қилади: Япония-Совет муносабатларини нормаллаштириш тўғрисидаги музокараларни давом эттирмоқ учун бош министр Ицеро Хатояма бошчилигидаги Япония ҳукумат делегацияси бугун Москвага учиб кетди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/X кеч соат 8 да **Сингиллар қиссаси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/X кеч соат 8 да **Катта тамошалар.** А. Г. Сокол раҳбарлигида **«Мўъжизасиз мўъжизалар»** деган янги оригинал аттракцион.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

ЎЗБЕКИСТОН» — кундиз ва кечқурун **Турли тақдир.**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Қанотлар.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 9 да **Шоввоз солдат Швейкнинг саргузашталари,** қолган сеансларда **Турли тақдир.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«УДАРНИК», «ХИВА» — **Турли тақдир.**

«ИСКРА» — **Қанотлар.**

«ИСКРА» (Кафанов номли парк) — **Сиҳрли най.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
9 ва 10 октябрда
ОЗАРБАЙЖОН ЭСТРАДА АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

Концертда: **Холида ва Аббос Гусейновлар, Гулоға Мамедов, Фотима Меҳралиева** ва бошқалар қатнашади.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — **Огаси Мешадибеков.**

Программада: Озарбайжон композиторларининг ашулалари, юмор, сатира, интермедиялар, мақомлар, халқ рақслари, акробатик этюдлар.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Касса кундуз соат 2 дан очилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими—132, Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 08444 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1539.